

A Molson Coors Beverage Company

IZVEŠTAJ O ODRŽIVOSTI ZA 2022. GODINU

Sadržaj

Uvodna reč
generalnog
direktora

1. O kompaniji

- 1.1. Profil kompanije
- 1.2. Ekonomski pokazatelji
- 1.3. Proizvodi
- 1.4. Naše vrednosti
- 1.5. Korporativno upravljanje
i poslovna etika
- 1.6. Članstvo u poslovnim
udruženjima

2. Održivo poslovanje – Ciljevi održivosti do 2025. godine

3. Odgovorna konzumacija

- 3.1. Bezbednost proizvoda i
zdravlje potrošača
- 3.2. Odgovorno oglašavanje

4. Održiva proizvodnja

- 4.1. Lanac nabavke
- 4.2. Sirovine
- 4.3. Biodiverzitet
- 4.4. Voda
- 4.5. Energija i emisije
- 4.6. Ambalaža
- 4.7. Upravljanje otpadom
- 4.8. Logistika
- 4.9. Bezbednost i zdravlje
na radu

5. Zaposleni i zajednica

- 5.1. Naši ljudi
- 5.2. Zajednica

Uvodna reč

Kada smo pre mnogo godina započeli naše putovanje ka održivosti, želeli smo da ostavimo pečat i doprinesemo da zajednica u kojoj poslujemo bude snažnija i bolja za sve – naše sugrađane, zaposlene i partnere. Naša strategija usmerena je na teme na koje možemo ostvariti najveći uticaj, u dva ključna stuba: Ljudi i Planeta.

Uzimajući u obzir sve urgentnije globalne izazove u oblasti životne sredine, postavljamo sve ambicioznije ciljeve kada su u pitanju naš vodeni, klimatski i ambalažni pečat. Voda je ključna za naš proces proizvodnje, te veliku pažnju posvećujemo efikasnoj upotrebi ovog dragocenog prirodnog resursa. Izgradnjom sopstvenog postrojenja za preradu otpadnih voda dostigli smo izuzetan uspeh – nakon što je iskoristimo u svom proizvodnom

procesu, prirodi vraćamo potpuno čistu vodu. Kada je reč o upotrebi energije, usmereni smo na stalno poboljšanje energetske efikasnosti kroz smanjenje i optimizaciju potrošnje toplotne energije, struje i vode, kao i kroz povećanja udela energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj potrošnji.

Kao kompanija koja proizvodi robu široke potrošnje, imamo važnu ulogu u davanju doprinosa rešenju izazova ambalažnog otpada. Posebno smo ponosni na projekat "Upravljanje staklenom ambalažom na Zapadnom Balkanu", koji Apatinska pivara sprovodi zajedno sa Nemačkom organizacijom za međunarodnu saradnju (GIZ), Nacionalnom alijansom za lokalni ekonomski razvoj (NALED) i udruženjem Sekopak, čiji je cilj povećanje prikupljene staklene ambalaže za 20%.

Naš pristup radnom okruženju i organizacionoj kulturi najkraće i najbolje opisuje jedna od naših ključnih vrednosti – Ljudi su nam uvek na prvom mestu. Negujemo okruženje u kome se zaposleni cene, gde su angažovani i motivisani da budu najbolji što mogu. Podrška porodici, odnosno ravnoteži između privatnog i poslovnog života, za nas je veoma važna, te sa ponosom ističem da je Apatinska pivara nosilac prestižnog i Family Friendly Enterprise sertifikata, i to kao prva kompanija u Srbiji u sektoru robe široke potrošnje. U protekloj godini uveli smo i nove pogodnosti za naše kolege i trudimo se

da oni uživaju u benefitima koji će im omogućiti dobar balans između posla i porodičnog života.

Pored vrhunskog kvaliteta i bezbednosti proizvoda, želimo da potrošačima omogućimo i odgovornu konzumaciju, kroz adekvatno informisanje i oglašavanje, kao i široku ponudu proizvoda bez alkohola ili proizvoda sa niskim sadržajem alkohola. Kampanjom „Kad pijem, ne vozim“, već više od 16 godina na kreativne i inovativne načine edukujemo javnost o odgovornom konzumiranju i rizicima vožnje pod dejstvom alkohola.

Iako je prethodni period bio pun izazova za našu pivarsku industriju, uspehi smo da sve poteškoće pretvorimo u prilike, da se prilagođavamo, pratimo potrebe naših potrošača i zajednice, i istrajno nastavimo zacrtanim putem održivosti. Ostvareni uspehi ne bi bili mogući bez posvećenosti naših zaposlenih, i podrške svih naših partnera. Na stranicama koje slede možete saznati više o ostvarenim rezultatima, a ja vas kao i uvek pozivam da ih proslavimo zajedno.

Srdačno,
Igor Vukašinić

Generalni direktor Apatinske pivare

1. O kompaniji

1.1. Profil kompanije

Apatinska pivara je jedan od lidera u proizvodnji piva na domaćem tržištu. Naš cilj je da ujedini ljude u proslavljanju svakog trenutka života, a naša ambicija da budemo prvi izbor za naše zaposlene, naše potrošače i naše kupce. Godišnji operativni kapacitet Apatinske pivare iznosi četiri miliona hektolitara. Interesantan je podatak da se samo u toku jednog dana u Apatinskoj pivari proizvede 15.000 hektolitara piva, što je u drugoj polovini 19. veka bila ukupna godišnja proizvodnja.

Naša istorija

Apatinska pivara osnovana je još davne 1756. godine kao „Carska pivara“, a zapisi iz tog perioda govore o proizvodnji 12.000 hektolitara piva na godišnjem nivou. Pivara se prvi put privatizuje krajem 19. veka, kada počinje nova faza u razvoju koju karakterišu velika investiciona ulaganja sa primarnim ciljem osavremenjavanja proizvodnog procesa i povećanja maksimalnog kapaciteta proizvodnje.

U periodu do Prvog svetskog rata, proizvodnja je iznosila 16.000 hl piva godišnje. Uprkos velikim naporima vlasnika i zaposlenih posle Prvog svetskog rata, pivara tokom tridesetih godina 20. veka dolazi u tešku poziciju, što je konačno dovelo do gašenja proizvodnje 1935. godine. Devet godina kasnije, remontom zatečene opreme otpočinje nova faza, sa svega 38 zaposlenih radnika. Ipak, već 1950. godine proizvedeno je 40.782 hektolitara piva a broj zaposlenih radnika se popeo na 120. Stalna ulaganja, koja su rezultirala

rekonstrukcijom i modernizacijom tada raspoloživih proizvodnih pogona, primenom novih tehnologija u procesu proizvodnje i povećanjem kapaciteta proizvodnje piva, stvorila su u periodu od 1958. do 1966. godine osnovu za dalji razvoj pivare i njenu transformaciju u giganta kakav je danas. Uvođenjem procesa automatizovanih visokotiražnih linija 1977. godine, proizvodnja je porasla na čak 634.681 hektolitara piva.

Apatinska pivara je 2012. godine postala članica jedne od najvećih globalnih pivarskih kompanija, Molson Coors Beverage Company.

Apatinska pivara danas zapošljava više od 750 ljudi, a prijatelj je i pokrovitelj mnogobrojnih kulturnih, muzičkih i sportskih dešavanja, na nacionalnom i regionalnom nivou. Sedište kompanije nalazi se u Apatinu, ogranak pivare u Beogradu, a distributivni centri u Odžacima, Indžiji, Mladenovcu, Novom Sadu, Čačku i Nišu.

Apatinska pivara je 2012. godine postala članica jedne od najvećih globalnih pivarskih kompanija, Molson Coors Brewing Company, koja pored tržišta Kanade, Sjedinjenih Američkih Država, Ujedinjenog Kraljevstva i dalekog istoka posluje i na tržištima Srbije, BiH, Bugarske, Hrvatske, Češke, Mađarske, Crne Gore, Rumunije i Slovačke. Nakon integracije sa kompanijom MilerCoors, kompanija Molson Coors, od 2016. godine, zauzima treće mesto u pivarskoj industriji u svetu.

Molson Coors Grupa

Molson Coors Group (Grupa) je proizvođač piva sa sedištem u Sjedinjenim Američkim Državama i istorijom dugom preko 350 godina. Nakon integracije sa kompanijom MillerCoors, kompanija Molson Coors od 2016. godine, zauzima treće mesto u pivarskoj industriji u svetu.

Molson Coors Beverage Company (ranije poznata kao Molson Coors Brewing) je matična kompanija koja ima svoje ćerke kompanije širom sveta. Poslovanje Grupe je od 1. januara 2020. godine podeljeno na dva segmenta - Severna Amerika i Evropa - kojima upravljaju ćerke kompanije i to na sledeći način: Region Evrope koji obuhvata Bugarsku, Hrvatsku, Češku, Mađarsku, Crnu Goru, Republiku Irsku, Rumuniju, Srbiju, Veliku Britaniju, razne druge evropske zemlje i određene zemlje sa Bliskog Istoka, Afrike i Azije i Pacifika; i Region Severne Amerike koji obuhvata SAD, Kanadu i razne zemlje Kariba, Latinske i Južne Amerike.

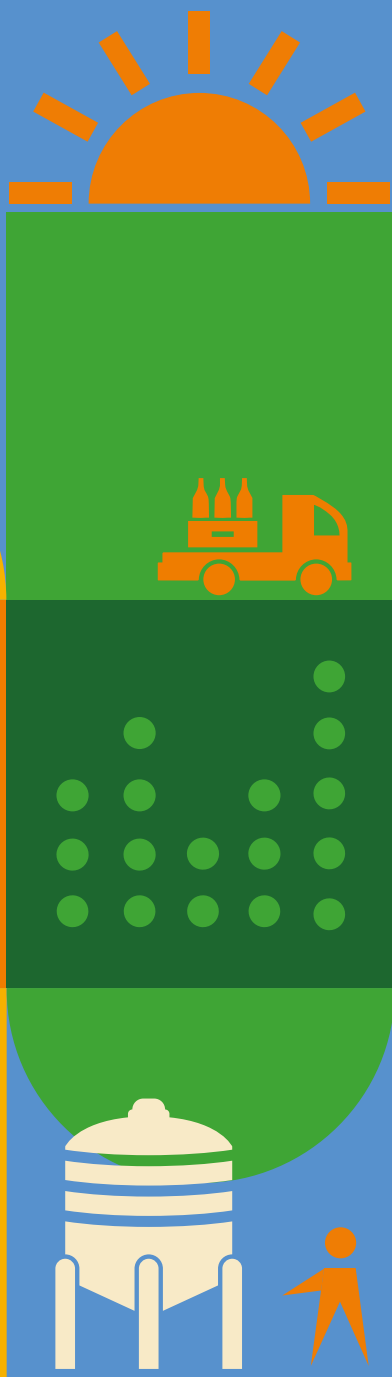
U portfoliju Grupe se nalazi više od 130 robnih marki piva, uključujući globalne brendove Blue Moon, Coors Banquet, Coors Light, Miller Genuine Draft, Miller Lite i Staropramen, regionalne brendove poput marki Carling i Molson Canadian, kao i manja zanatska i specijalizovana piva kao što su Creemore Springs, Cobra, Sharp's Doom Bar, Henry's Hard i Leinenkugel's.

Poslovanje Grupe u Evropi se odvija kroz jedanaest primarnih pivara, sedam zanatskih pivara i jednom fabrikom za proizvodnju cider-a, koje toče i pakuju sve robne marke koje se kasnije prodaju na tržištu centralne Evrope, a poslovanje se odvija kroz sistem u tri nivoa koja se sastoji od proizvođača, distributera i prodavaca, ili kroz sistem u dva nivoa koji se sastoji od proizvođača i prodavca.

Apatinska pivara je društvo sa ograničenom odgovornošću (d.o.o.). Vlasnik i jedini član kompanije sa 100% udela je kompanija Molson Coors SER d.o.o., Apatin, a krajnji vlasnik je kompanija Molson Coors Beverage Company, sa sedištem u 3500 South Dupont Highway, 19901, Dover, Delaware, USA, čije akcije se kotiraju na Njujorškoj berzi.

1.2. Ekonomski pokazatelji

Ekonomski pokazatelji u '000 RSD	2021.	2022.
UKUPNI PRIHODI	10.329.896	11.261.104
UKUPNI RASHODI	10.027.233	11.232.185
Operativni troškovi	6.785.583	7.882.277
Rashodi u vezi sa zaposlenima	1.817.663	1.939.231
Rashodi u vezi sa obezbeivanjem kapitala	6.174	5.708
Rashodi u vezi sa obavezama prema državi	158.463	160.142
Rashodi u vezi sa zajednicom	1.648	2.174
Troškovi amortizacije	1.257.705	1.242.653
Zadržana ekonomska vrednost (investicije, akcije, itd. 1. – 2.)	302.663	28.920

1.3. Proizvodi

Portfolio Apatinske pivare čine sledeći proizvodi:

Jelen Cool

Jelen Cool je prvo domaće bezalkoholno pivo namenjeno svima koji žele da u svakoj prilici, bilo kad i bilo gde, uživaju u jedinstvenom i dobro poznatom ukusu Jelen Piva. Jelen Cool je svetlo pivo, napravljeno po specijalnoj recepturi Apatinske pivare, idealno za ljubitelje piva dinamičnog tempa života, jer nudi izbor u svim situacijama koje podrazumevaju ograničenu potrošnju alkohola.

Jelen pivo

Jelen pivo – je vodeći brend Apatinske pivare i jedan od lidera na tržištu piva Srbije. Ovo pivo pravi se od najkvalitetnijih sastojaka, a svojim ukusom i prijatnom gorčinom već decenijama osvežava generacije pivopija kako u našoj zemlji, tako i u inostranstvu.

Kao jedan od lidera na domaćem tržištu, Jelen Pivo je započeo svoj uspešan pohod i na stranim tržištima. Zastupljeno je pre svega na tržištima susednih zemalja: Bosne i Hercegovine, Severne Makedonije, Hrvatske, kao i Austrije, Švajcarske, Grčke i Italije.

Apatinsko

Apatinsko je jedno od najpopularnijih piva u Srbiji. Odlikuje se priznatim kvalitetom i primernom cenom. Apatinsko pivo je poznato kao blisko potrošaču, kao i da i uvek daje više. Jedno od najstarijih u proizvodnom portfoliju, zaštitni je znak Apatinske pivare i jasan znak kvaliteta ovog brenda.

Jelen Fresh

Jelen Fresh je osvežavajuće pivo sa ukusima limuna, grejpfruta i zove i nižim procentom alkohola (2%). Jelen Fresh Limun&Nana, Jelen Fresh Grejp i Jelen Fresh Zova predstavljaju odličan izbor za sve ljubitelje piva sa ukusima, kao i za sve one koji su u potrazi za idealnim osveženjem koje donosi zabavu.

Nikšićko Pivo

Nikšićko Pivo nastalo je davne 1896. godine. Svojim izuzetnim i proverenim kvalitetom i tradicijom dužom od jednog veka, ovo pivo je svojstven simbol prijateljstva, tradicije i izraza. Napravljeno od kvalitetnih prirodnih sirovina, Nikšićko Pivo je vodeće pivo u Crnoj Gori i jedno od najomiljenijih u Srbiji.

Nikšićko IPA

Nikšićko IPA ljubiteljima piva donosi priliku za uživanje u vrhunskom kvalitetu i ukusu napravljenom po meri onih koji uvijek traže više od običnog. Indian Pale Ale odlikuje prijatna gorčina, fino zaokružena i usklađena sa slatnom slatkoćom, dok osvežavajuća egzotična aroma tropskog voća, uz nijansu borovih iglica, potiče od posebnih vrsta hmelja. Pitka i aromatična, ima 4.6% alkohola, a najbolje se služi na temperaturi od 8°C do 10°C.

Nikšić Tamno svojom punoćom ukusa i jedinstvenom aromom drugačije je od ostalih piva na tržištu. Nikšićko Tamno pruža svojim potrošačima pravi užitek i prepoznatljiv ukus.

Nikšić Tamno

Staropramen Praha*

Staropramen Praha* je premium pilsner stvoren za mlade urbane ljude koji cene individualnost. Svaki gutljaj u sebi nosi idealan spoj smelog i autentičnog neodoljivog Praga. Nova i pitka Praha osvaja mlađu populaciju svojim osvežavajuće izbalansiranim ukusom.

Beck's*

Beck's* je nemačko izvozno pivo broj 1 u svetu, dostupno u gotovo 90 zemalja sveta. Zelena boca sa karakterističnim ključem na srebrnoj etiketi, postala je prepoznatljiva za poznavaoce piva širom sveta, predstavljajući visok standard nemačkog kvaliteta. Nastao 1873. godine u Bremenu, Beck's se proizvodi u skladu sa nemačkim Zakonom o čistoći piva iz 16. veka (Reiheintsgebot), što znači da se pri proizvodnji smeju koristiti isključivo 4 sastojka: ječam, kvasac, hmelj i voda.

Lowenbrau*

Lowenbrau* - Nemačko pivo Lowenbrau sinonim je za tradiciju, pouzdanost, slavljeničku atmosferu i Oktobarfest. Lowenbrau je pivo sa tradicijom koja datira još iz 14. veka, kada je prvi put proizveden u Minhenu davne 1383. godine. Lowenbrau je jedan od samo šest minhenskih piva koji imaju dozvolu za služenje piva na Oktobarfestu, najvećem festivalu piva u svetu. Dostupan na preko 70 tržišta u svetu, Lowenbrau se izdvaja jedinstvenim spojem tradicije i modernog. Autentična receptura iskusnih pivara Bavarske Lowenbrau pivu daju posebnu osvežavajuću gorčinu.

Stella Artois*

Stella Artois* - Stella Artois je autentično belgijsko lager pivo vrhunskog kvaliteta. Prisutno u 80 zemalja ujedno je i najprodavanije belgijsko pivo na svetu. Stella Artois potiče iz originalne Den Hoorn pivare, osnovane davne 1366. godine u Leuven-u. Stella Artois je sofisticirano belgijsko pivo bez kompromisa.

Bavaria Premium pilsner*

Bavaria Premium pilsner* - Bavaria je Premium, čist, stasit pilsner prirodnog, blago voćnog ukusa nalik na bananu. Već sedam generacija posvećeno gradi jedan autentičan pivski brend. Strast prema pivarstvu, bogato radno iskustvo i preduzetništvo, prenose se sa kolena na koleno. Od 1719. godine, majstori pivarskog umeća pridržavaju se istog pravila: Kvalitet iznad svega. Na tom temelju gradi se priča o neprekidnom traganju za čistijim, prirodnim sastojcima i istraživanju nove tehnike kuvanja piva. Holandska pivara iz Lishauta, danas je simbol originalnog ukusa koji spaja ljude, a Bavariu čini svetskim brendom.

Apatinska pivara u svom portfoliju ima i plasira na tržište Srbije i regiona i veliki broj svetski poznatih brendova piva:

Corona Extra*

Corona Extra* je najpopularnije meksičko pivo na svetu, prisutno je u čak 186 zemalja sveta. Spada u grupu Pilsner piva. Prvi put je proizvedeno 1925. godine u Pivari Modelo u Meksiko Sijaju.

Najpopularnije belgijsko pivo Leffe* nastalo je još 1240. godine. Leffe Blonde označava vrhunsko svetlo pivo koje će ljubiteljima piva pružiti trenutak savršenog zadovoljstva. Leffe Brune je tamno pivo jačeg ukusa koje zbog svoje specifične kombinacije ukusa ostavlja blago slatkasti „after taste“.

Hoegaarden*

Corona Extra* je najpopularnije meksičko pivo na svetu, prisutno je u čak 186 zemalja sveta. Spada u grupu Pilsner piva. Prvi put je proizvedeno 1925. godine u Pivari Modelo u Meksiko Sijaju.

Najpopularnije belgijsko pivo Leffe* nastalo je još 1240. godine. Leffe Blonde označava vrhunsko svetlo pivo koje će ljubiteljima piva pružiti trenutak savršenog zadovoljstva. Leffe Brune je tamno pivo jačeg ukusa koje zbog svoje specifične kombinacije ukusa ostavlja blago slatkasti „after taste“.

* Proizvodimo po ugovoru o licenci/ uvozimo od proizvođača.

1.4. Naše vrednosti

Vrednosti imaju ključni značaj za poslovni uspeh, jer nam omogućavaju da se razlikujemo od konkurencije i sprovodimo svoju poslovnu strategiju. One su kulturna okosnica našeg poslovanja, naš putokaz za procese zapošljavanja, razvoja, nagrađivanja i unapređivanja naših ljudi, kao i orijentir za teške poslovne odluke.

Ljudi su nam uvek na prvom mestu

Ljudi su nam uvek na prvom mestu – zapravo znači da smo fer i dosledni prema zaposlenima. Odnosi se na razvoj raznolikih timova kako bismo upoznali različite perspektive i bolje razumeli naše potrošače i kupce. Takođe, uključuje zapošljavanje ljudi različitog profila i kulturu koja poštuje različitosti.

Odlučni smo i odvažni

Ovo je ključna vrednost za nas. Želimo da stvorimo okruženje u kom naši ljudi mogu da razviju preduzetničke veštine, donose odluke, preuzimaju odgovornost i ispunjavaju zahteve za sticanje novih znanja.

Preuzimamo odgovornost

Ova vrednost podrazumeva da stojimo iza svojih odluka, prepoznamo naše uspehe kao i neuspehe, i prihvatamo ih. Ova vrednost, takođe, podrazumeva da radimo ispravnu stvar i da smo sigurni da u svakom trenutku postupamo sa integritetom.

Učimo svakog dana

Svet se nikada nije tako brzo kretao i tako brzo menjao – uspešne kompanije će biti agilne i naučiće da se prilagođavaju. Učimo od naših kupaca i partnera i pružamo konkurentsku prednost tako što uzimamo u obzir njihove potrebe. Ova vrednost podrazumeva da će zaposleni uložiti vreme i trud u razvoj svojih sposobnosti, kao i sposobnosti svojih timova putem treninga, povratnih informacija, želje za novim saznanjima i ličnog razvoja.

Slavimo zajedno

Ova vrednost se odnosi na prepoznavanje i slavljenje svih elemenata pomoću kojih dobre rezultate pretvaramo u sjajne. Podjednako su važni svakodnevni uspesi i uloženi rad koji ne mogu da primete svi, kao i veliki ugovoreni poslovi i značajne inicijative. Mi umemo da se zabavimo – samim tim što smo deo industrije pića, imamo mnogo sjajnih razloga za slavlje u našoj kompaniji.

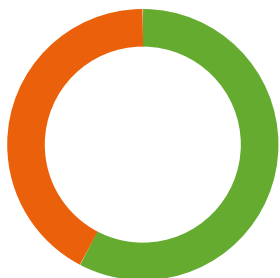

1.5. Korporativno upravljanje i poslovna etika

Upravljanje kompanijom u Apatinskoj pivari je dvodomno – najviša upravljačka i izvršna funkcija su razdvojene, a organe kompanije sačinjavaju: Skupština, Nadzorni odbor, zakonski zastupnik – direktor i drugi zastupnici. Najviše upravljačko telo predstavlja Skupština i poslove koji su u nadležnosti skupštine vrši jedini član sa 100 % udela – kompanija Molson Coors SER d.o.o. Apatin koju zastupaju dva direktora. Nadzorni odbor, pored Skupštine, jeste organ koji čine predsednik i dva člana. Predsednika i članove Nadzornog odbora imenuje Skupština. Direktora i zastupnike imenuje Nadzorni odbor.

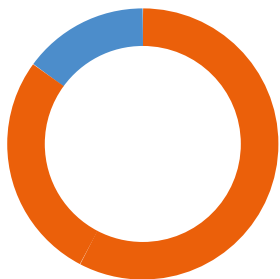

Sastav upravljačkih tela

- 57,15% muškarci
- 42,85% žene

Sastav upravljačkih tela

- Do 30 godina: 0
- 30–50 godina: 85,71%
- Iznad 50 godina: 14,29%

Kada je reč o bonusima za Liderski tim zemlje, koji čine direktori i zastupnici, godišnji bonus (MCIP) je definisan reward strategijom grupacije. Godišnji bonus u direktnoj je vezi sa ostvarenjem godišnjih ciljeva poslovne jedinice za koju je lider odgovoran, kao i individualnim učinkom merenim kroz godišnji kompanijski sistem procene. Pravo na bonus definisano je Ugovorom o radu, pri čemu za je svaki nivo pozicije definisan procenat za potencijalno ostvarenje godišnjeg bonusa. Zaposleni je sa procentom potencijalnog bonusa upoznat kroz sistem People Central, dok je o ciljevima poslovne jedinice i pravilima isplate upoznat kroz MCIP brošuru. Što je veće ostvarenje ciljeva Poslovne jedinice, veća je i mogućnost ostvarenja individualnog bonus lidera u skladu sa pojedinačnom ocenom učinka. Konačno potvrđivanje ostvarenih ciljeva Poslovne jedinice koja se koristi za dalju kalkulaciju ostvarenja bonusa vrši se od strane grupacije Molson Coors.

Definisanje pristupa i politika koje se odnose na poslovnu etiku jeste centralizovano i vodi ga grupni Molson Coors Sektor za etiku i usklađenost. Sve inicijative koje su utvrđene i definisane od grupnog Sektora za etiku i usklađenost, dalje se implementiraju i prenose na lokalne kompanije, uključujući i Apatinsku pivaru, za šta je na lokalnom nivou zadužen menadžer za pravne i korporativne poslove.

Poslovna etika Apatinske Pivare je utemeljena u Kodeksu poslovnog ponašanja, koji je i javno dostupan na veb-sajtu kompanije. Svi zaposleni u svim članicama Molson Coors grupacije u obavezi su da se pridržavaju Kodeksa, dok se od distributera, konsultanata, podizvođača i drugih poslovnih partnera, takođe, očekuje da postupaju u skladu sa odredbama i duhom Kodeksa.

Kodeks poslovnog ponašanja zaposlenima pruža smernice i pomaže im da:

- postupaju sa integritetom u svojim svakodnevnim poslovnim odlukama i aktivnostima
- zaštite sebe, naše brendove i reputaciju naše kompanije
- razumeju i usklade svoje postupanje sa zakonima, propisima i standardima koji se odnose na naše poslovanje
- slobodno prijave ukoliko primete nešto što nije u skladu sa ovim standardima
- znaju gde da potraže savet i smernice ukoliko imaju dodatna pitanja ili potrebu za pojašnjenjima u vezi sa određenom situacijom u kojoj se nalaze.

Kodeks sadrži niz ilustrativnih primera koji zaposlenima mogu pomoći da procene da li su određene situacije i ponašanja sa kojima se mogu susresti u svom poslu, u skladu ili u suprotnosti sa Kodeksom.

Prema Kodeksu, od osoba na liderskim pozicijama u kompaniji, dodatno se

očekuje da budu primer etičnog i odgovornog postupanja, tako što:

- Podržavaju pozitivno radno okruženje u kojem je prihvatljivo samo legalno, etičko i odgovorno ponašanje koje je u skladu sa našim vrednostima i našim Kodeksom;
- Postavljaju očekivanje postupanja sa integritetom i gradr poverenje jasnim predstavljanjem očekivanja u pogledu etike i usaglašenosti sa zaposlenima, kako bi osigurali uzajamno razumevanje, i pažljivo slušaju zaposlene koji iznose svoja pitanja i zabrinutosti;
- Nikada ne tolerišu uznemiravanje ili diskriminaciju na radnom mestu i nikada ne vrše odmazdu (ili dozvoljavaju odmazdu) protiv onih koji iznesu zabrinutosti ili koji učestvuju u istrazi.

Kodeks poslovnog ponašanja obuhvata sledeće teme: bezbednost i zdravlje na radu, poštovanje različitosti i inkluzija, zaštita ličnih podataka, poštovanje ljudskih prava,

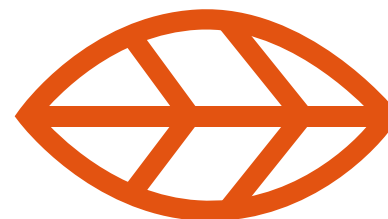
doprinos lokalnim zajednicama, kvalitet proizvoda, fer konkurencija, pravila davanja i primanja poslovnih poklona, antikorupcija, poštovanje trgovinskih propisa, posvećenost održivosti, standardi za poslovne partnere i dobavljače, sukob interesa, insajderska trgovina, poslovna evidencija, odgovorna komunikacija, zaštita imovine kompanije, odgovorna konzumacija alkohola.

Svaku sumnju na kršenje Kodeksa zaposleni i poslovni partneri mogu prijaviti putem telefonske linije i on-lajn portala. Služba za etiku i usaglašenost je centralno mesto primanja poverljivih i anonimnih pitanja i prijava putem telefona ili interneta. Za više informacija o službi za pomoć, postavljanje pitanja i prijavu incidenata, dostupan je veb-sajt SpeakUpMolsonCoors.com.

Kada je reč o procedurama koje se odnose na sprečavanje i postupanje u slučaju sukoba interesa, one su

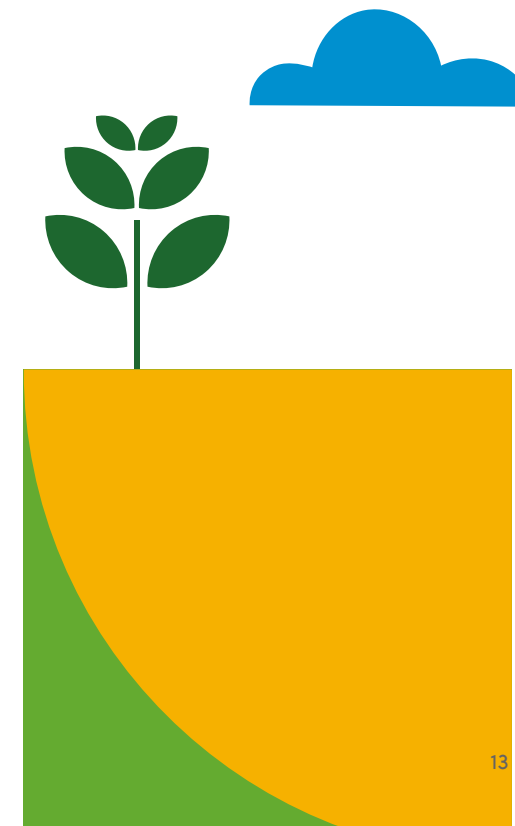
definisane u Kodeksu poslovnog ponašanja, koji sadrži smernice za izbegavanje sukoba interesa, identifikovanje postojanja sukoba interesa, kao i pravila postupanja u slučaju da dođe do sukoba interesa. Pored Kodeksa, postoji i posebna procedura – „Globalne smernice o sukobu interesa“ koja se bavi isključivo tom temom. Obe procedure predviđaju da su zaposleni u obavezi da svaki potencijalni sukob interesa prijave nadležnoj službi u kompaniji, koja nakon toga donosi odluku o daljim koracima u skladu sa svakom pojedinačnom situacijom.

Svi zaposleni, uključujući i članove najvišeg upravljačkog tela, u obavezi su da završe odgovarajuće obuke iz oblasti antikorupcije na godišnjem nivou, gde im se preko platforme za zaposlene (People central) dodeljuju treninzi sa rokovima. Obuke se organizuju sa ciljem podizanja svesti zaposlenih, posebno onih koji dolaze u kontakt sa različitim eksternim partnerima, kao i poboljšavanja njihove sposobnosti da prepoznaju sporne i potencijalno rizične situacije, i podizanja spremnosti da pravovremeno i na pravi način reaguju u određenim situacijama.

Sve politike i procedure koje se odnose na antikorupciju dostupne su zaposlenima na portalu i svi zaposleni im mogu pristupiti u bilo kom trenutku. Zaposlenima koji nemaju službene računare procedure se distribuiraju u štampanoj formi.

Antikorupcijske odredbe čine i sastavni deo ugovora koje Apatinska pivara zaključuje sa poslovnim partnerima. Kroz interni proces nabavke i odabira dobavljača, naša kompanija proverava svakog učesnika procesa pre zaključivanja ugovora i započinjanja saradnje, primenom Politike za brobu protiv mita i korupcije, kao i procedure za etiku i usaglašenost.

U toku 2022. godine u svim poslovnim jedinicama Apatinske pivare sprovedena je analiza rizika od korupcije, a kako su adekvatnom primenom procedura rizici svedeni na minimum, značajni rizici ovom prilikom nisu identifikovani. Takođe, u 2022. godini nisu zabeleženi slučajevi korupcije.

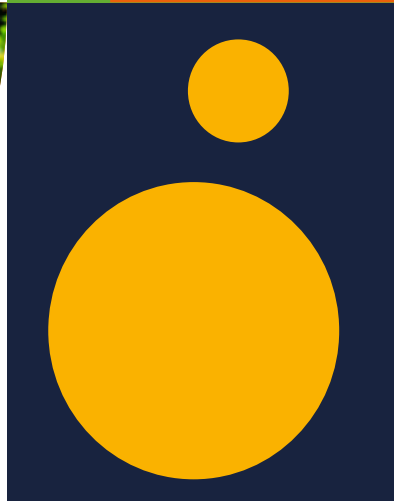
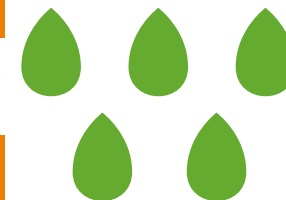
Apatinska pivara je posvećena promovisanju i zaštiti fer konkurencije. Pristup toj temi definisan je, takođe, u Kodeksu poslovnog ponašanja, kao i u posebnoj proceduri „Globalne smernice o konkurenciji“. Navedeni dokumenti sadrže opšte principe kojih se u tržišnom poslovanju pridržavamo, dok se za sve nedoumice u vezi sa pojedinačnim slučajevima zaposleni u svakom trenutku mogu obratiti

Sektoru za pravne i korporativne poslove. U toku 2020, 2021. i 2022. godine, pred Komisijom za zaštitu konkurencije Republike Srbije vodio se jedan postupak (br. 4/0-01-204/2020-16), kako bi se utvrdilo da li je došlo do povreda odredaba Zakona o zaštiti konkurencije u smislu zaključivanja restriktivnih sporazuma sa kupcima, a koji je još uvek u toku, bez promena u statusu.

1.6. Članstvo u poslovnim udruženjima

Apatinska pivara član je sledećih poslovnih udruženja: NALED, AmCham, Privredna komora Srbije, CANSEE, SEPEN, SEKOPAK, Udruženje pivara Srbije.

Najvažnije aktivnosti Apatinske pivare u okviru ovih udruženja su usmerene na aktivan doprinos donošenju novih i izmenama i dopunama postojećih propisa, kao i učešće zaposlenih iz Apatinske pivare na čelnim pozicijama u savezima i komitetima tih udruženja.

2. Održivo poslovanje – Ciljevi održivosti do 2025. godine

Gde god da proizvodimo i prodajemo naše proizvode, ostavljamo pečat na naše zajednice, našu životnu sredinu i naše poslovanje, i želimo da osiguramo da bude pozitivan. Poštujemo sve važeće zakone i propise na mestima na kojima poslujemo, ali takođe idemo i dalje od toga jer postavljamo ambiciozne ciljeve koji teže da izgrade održiviju budućnost za sve nas. U svemu što radimo, od proizvodnje naših proizvoda do isporuke u našim zajednicama, vodimo računa da se u svakoj čaši uživa odgovorno i da štiti naše okruženje za buduće generacije.

Mnoga ekološka i društvena pitanja utiču na naše poslovanje, dok istovremeno i naše aktivnosti mogu imati uticaja na životnu sredinu i lokalnu zajednicu. Opremljenje kompanije Molson Coors, čiji je deo i Apatinska pivara, je da održava stalni dijalog sa svojim zaposlenima, potrošačima, investitorima, dobavljačima, lokalnim zajednicama i državnim institucijama, kako bismo stekli jasniju sliku o pitanjima koja su za njih najvažnija, i o očekivanjima koja imaju od nas kao odgovorne kompanije. Otvorena i kontinuirana komunikacija sa zainteresovanim stranama za nas je od ključne važnosti pri identifikaciji strateških oblasti angažovanja, kao i nadolazećih tendencija, i rizika i mogućnosti koje one donose.

Naši ciljevi usklađeni su sa devet Ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih nacija (Sustainable Development Goals – SDGs) koji su najrelevantnij za naše poslovanje:

- Cilj 2 – Svet bez gladi
- Cilj 3 – Dobro zdravlje
- Cilj 5 – Rodna ravnopravnost
- Cilj 6 – Čista voda i sanitarni uslovi
- Cilj 7 – Dostupna i obnovljiva energija
- Cilj 8 – Dostojanstven rad i ekonomski rast
- Cilj12 – Odgovorna potrošnja i proizvodnja
- Cilj 13 – Akcija za klimu
- Cilj 17 – Partnerstvo za ciljeve

Naša strategija usmerena je na teme na koje možemo ostvariti najveći uticaj, u dva ključna stuba: Ljudi i Planeta.

Naši ljudi – Ljudi su ono što čini Apatinsku pivaru. Težimo da stvorimo organizacionu kulturu u kojoj su zaposleni motivisani da doprinesu svojim raznolikim perspektivama i iskustvima. Posvećeni smo promovisanju jednakosti, različitosti i inkluzije u svemu što radimo, i nastojimo da najveći deo naših zaposlenih bude iz lokalne zajednice.

Teme u našem fokusu su:

- Izgradnja svesti i kulture u vezi sa programom Različitosti i inkluzije
- Wellbeing programi
- Upravljanje talentima i planiranje
- Program nagrađivanja
- Liderstvo
- Izgradnja funkcionalnih i strateških kapaciteta
- Angažovanost i kompanijska kultura

Naš vodeni pečat – Vodu koristimo u svakoj fazi proizvodnje piva – od našeg poljoprivrednog lanca nabavke do flaširanja. Kao odgovorna

kompanija, učestvujemo u brojnim inicijativama za bolje upravljanje vodnim resursima u našoj industriji.

U okviru ove oblasti, naš fokus je na sledećim temama:

- Poboljšanje efikasnosti u korišćenju voda u proizvodnji piva
- Razmatranje investiranja u kapitalne projekte kojima bi se odredila stvarna cena vode u našim pivarama
- Izvršiti procenu projekata koji se odnose na „recikliranje vode“ u našim fabrikama

- Strateški plan kojim bi se razmotrila održivost vodenih resursa za naše operacije

Naš klimatski pečat – Klimatske promene svrstavaju se među najveće globalne izazove našeg vremena. Verujemo da naša industrija igra ključnu ulogu u ublažavanju uticaja klimatskih promena. Smanjenje karbonskih emisija našeg poslovanja i izgradnja rezilijentnijeg i održivijeg poslovnog modela su među našim prioritetima.

Naš fokus u ovoj oblasti je na sledećim temama:

- Poboljšanje energetske efikasnosti u našim proizvodnim operacijama
- Korišćenje 100% obnovljivih izvora energije u regionu Centralne i Istočne Evrope (CEE)
- Proširiti fokus na dekarbonizaciju i van naših proizvodnih operacija
- Potruditi se da CO2 koji nastaje u fabrici bude dovoljan za potrebe pivara u CEE
- Razmotriti mogućnosti korišćenja čistijih goriva

Naš ambalažni pečat – Sa ciljem da što manje ambalažnog materijala završi na deponijama, razvijamo inovativna rešenja zasnovana na cirkularnoj ekonomiji, i tako smanjujemo uticaj na životnu sredinu. Princip cirkularnosti čini sastavni deo našeg procesa

dizajniranja, a zajedno sa drugim akterima iz naše industrije zastupamo efektivnije pristupe recikliranju.

Naš fokus u ovoj oblasti je na sledećim temama:

- Povećati stope materijala za reciklažu
- Povećati učešće recikliranog materijala u ambalaži
- Smanjiti količinu i intenzitet upotrebe plastike
- Zameniti plastičnu ambalažu materijalima koji manje emituju CO2

Strategije u oblasti održivosti usvajaju se centralno, na nivou Molson Coors grupe, a zatim spuštaju na nivo regiona i pojedinačnih zemalja. Početkom 2022. godine, sprovođenje strategije održivosti (ESG Strategy) dodatno je prioritizovano, odnosno uvršćeno među pet godišnjih ciljeva kompanije na globalnom nivou. U Apatinskoj pivari, teme iz oblasti održivosti sastavni su deo mesečnih sastanaka Liderskog tima zemlje, koji se održavaju u krugu direktora sektora kompanije (direktor i zastupnici).

U okviru navedenih sastanaka usvajaju se ciljevi, politike, identifikuju i prate rizici, vrše procene i evaluacije na bazi kojih se donose dalje odluke iz ove oblasti. Održivost je sastavni deo tzv. „action log-a“, odnosno sve teme iz oblasti održivosti se mapiraju i redovno prate. Održivost je, između ostalog, sastavni deo strategije „Korporativno planiranje“ koja se ažurira na godišnjem nivou i usklađuje i definiše zajedno sa regionalnim timom za Centralnu i Istočnu Evropu (CEE).

3. Odgovorna konzumacija

Bezbednost i zadovoljstvo potrošača su jedini i pravi način na koji želimo da gradimo i negujemo poverenje u naše brendove. Stvaranjem dugoročnih odnosa, kroz različite programe i kampanje, verujemo da ćemo zajedničkim snagama do 2025. godine dostići zacrtani cilj, a to je sprečavanje prekomerne konzumacije alkohola i nebezbedne vožnje pod dejstvom alkohola svuda u svetu gde prodajemo pivo.

Molson Coors pivarska grupacija, čija je Apatinska pivara članica od 2012. godine, se na globalnom nivou obavezala da će do 2025, zajedno sa najvećim svetskim proizvođačima alkoholnih pića, i u saradnji sa državama širom sveta, smanjiti neodgovornu i neprimerenu konzumaciju alkohola za 10 odsto i motivisati svoje potrošače na svim tržištima da se ponašaju odgovorno.

Posvećeni smo tome da potrošačima omogućimo odgovornu konzumaciju, kroz informisanje, komunikaciju i široku ponudu proizvoda bez alkohola ili sa niskim sadržajem alkohola, kao alternativu tradicionalnom pivu.

Svi naši zaposleni u obavezi su da prođu trening o odgovornom konzumiranju alkohola, koji se sprovodi svake godine, i periodično ponavlja kada se usvoje nove smernice u vezi

sa ovom temom. Trening obuhvata informacije o uticaju alkohola na ljudski organizam, kao i o tome kako prepoznati prekomernu upotrebu alkohola i šta preduzeti u tom slučaju. Ova obuka uvedena je 2018. godine za zaposlene u svim Molson Coors operacijama, uključujući i Srbiju. Svi novozaposleni takođe su u obavezi da se upoznaju sa sadržajem „Global Employee Alcohol Policy“ i da je se pridržavaju. Na ovaj način, pružamo zaposlenima neophodna znanja i ohrabrujemo ih da budu ambasadori odgovornog konzumiranja alkohola ne samo u odnosu na posao koji obavljaju, već i u privatnom životu.

Tema odgovorne konzumacije obuhvaćena je i našim Kodeksom poslovnog ponašanja. Kodeks ističe da, kao zaposleni kompanije, podstičemo jedni druge i svoje potrošače da prave odgovorne izbore kada konzumiraju naše proizvode. Neprihvatljiv je čak i privid slaganja sa pojavama kao što su konzumiranje alkohola od strane maloletnih lica, nezakonito konzumiranje, vožnja pod uticajem alkohola ili druge neodgovorne aktivnosti.

Kad pijem ne vozim

Jedan od najdužih i najvažnijih projekata društvene odgovornosti kojem je Apatinska pivara posvećena već 16 godina jeste kampanja „Kad pijem ne vozim“, koja je u sprovedena i u 2022. godini. U partnerstvu sa Ministarstvom unutrašnjih poslova i Agencijom za bezbednost saobraćaja održane su interesantne akcije i edukacije koje su na zabavan način podsetile potrošače koliko je odgovorna konzumacija alkohola važna, naročito kada je vožnja u pitanju i kakve posledice alkohol može da izazove ukoliko se odgovornost stavi u drugi plan.

U okviru svog programa sprečavanja prekomerne konzumacije alkohola Apatinska pivara uložila je do sada preko 150.000 evra u nabavku 155 alkometara i 50.000 usnika za alkometre. Bezbednost i zdravlje potrošača su primarni ciljevi kompanije i zato su ove godine donirani i alkometri Specijalnoj bolnici za bolesti zavisnosti u Dražerovoj. „Zahvalni smo na lepog i dugogodišnjoj saradnji koju imamo sa Apatinskom pivarom u cilju, kako prevencije, tako i lečenja i rehabilitacije osoba koje imaju probleme sa zloupotrebom i zavisnošću od alkohola“ – izjavila je dr Diana Raketić, direktorka Specijalne bolnice za bolesti zavisnosti.

Odgovorno i na Jelen Lovefest & Beer festu

Na ovogodišnjim festivalima Jelen Lovefest i Beerfest više stotina ljudi je imalo priliku da umesto kroz „ružičaste“ gleda kroz „pijane naočare“ i uveri se kako jednostavni zadaci poput praćenje bele linije, otključavanja brave automobila, simulacije vožnje i parkiranja postaju neverovatno izazovni kada alkohol „zamuti“ oči i um. Sve ovo isprobao je i naš najbolji automobilista Dušan Borković. „Sa ovim ne može da se hoda, a kamoli da se vozi. Kao sportista i neko ko se već 30 godina bavi automobilizmom, nisam vozio pod dejstvom alkohola i naučio sam da poštujem automobil jer je to opasna sprava ako se njom ne upravlja na pravi način. Zato apelujem na sve vozače da ne sedaju za volan pod dejstvom alkohola. Ali, apelujem i na okolinu vozača da budu savesni građani, da reaguju i spreče ga da upravlja motornim vozilom“, rekao je Borković.

3.1. Bezbednost proizvoda i zdravlje potrošača

Upravljanje kvalitetom proizvoda u Apatinskoj pivari je u nadležnosti odeljenja Kontrole kvaliteta, odnosno vođe kontrole kvaliteta i bezbednosti hrane. Resursi koji se u ovu svrhu koriste su kompletna laboratorijska kontrola, fizičko hemijske analize sirovina poluproizvoda i gotovog proizvoda, mikrobiološka laboratorija, i senzorna i degustaciona laboratorija. Laboratoriju čine vođa kontrole kvaliteta, supervizor kontrole kvaliteta, specijalista kontrole kvaliteta, specijalista mikrobiologije i 11 operatera kontrole kvaliteta. U proizvodnim operacijama od 2021. uvedena i je nova pozicija Country Compliance Menadžer čija su odgovornost životna sredina, bezbednost i zdravlje na radu i standardi kvaliteta.

Procena bezbednosti i zdravstvene ispravnosti proizvoda vrši se u svim fazama životnog ciklusa: razvoj koncepta, istraživanje i razvoj (R&D), atestiranje, proizvodnja, marketing i promocija, skladištenje, upotreba i distribucija, konzumacija, odlaganje, recikliranje.

Svrha Knjige kvaliteta Apatinske pivare je da definiše sistem menadžmenta kvaliteta Apatinske pivare. Stub kvaliteta sadrži skup alata i procesa za upravljanje, poboljšanje i optimizaciju performansi u sistemu upravljanja kvalitetom i bezbednosti hrane. Stvoren je kako bi se osiguralo da svi radimo prema standardizovanom sistemu koji se zasniva na kvalitetu i bezbednosti hrane koji zadovoljava potrebe naših regulatornih zahteva, i daje detaljan okvir za sve što radimo. Stub kvaliteta sadrži standarde, procedure i alate za podršku lokacijama za proizvodnju i distribuciju u upravljanju, poboljšanju i optimizaciji kvaliteta i bezbednosti hrane. Ovaj stub

se implementira u svim odeljenjima, ko- proizvodnim mestima i u vlasništvu distribucije i skladišta, što omogućava standardizaciju procesa i obezbeđivanje principa kvaliteta u svim regionima, odnosno omogućava da svi radimo na isti, standardizovan način.

Pored usklađenosti sa svim zakonskim propisima Republike Srbije u ovoj oblasti, upravljanje kvalitetom u Apatinskoj pivari regulisano je i brojnim internim standardima i politikama:

- QUAL-APA-QFS-002 Knjiga kvaliteta Apatinske pivare
- QUAL-APA-QFS-001 Polisa zdravstvene bezbednosti Apatin 2018
- QUAL-GLOBAL-QFS-001 Quality and Food Safety Policy
- QUAL-APA-FS-047 Apatin HACCP manual
- FS -044 GMP Dobre proizvođačke prakse

- QUAL-APA-FS-064 Integritet proizvoda APA
- QUAL-APA-FS-002 Apatin FS Standard1
- ISO 9001:2015 I ISO 22000 Quality Management System requirements
- BRC (version 8) Global Standard for Food Safety
- GMP Codex Alimentarius
- HACCP Codex Alimentarius
- Quality and Food Safety Pillar Guidebook WORLD CLASS SUPPLY CHAIN 2.0.
- QUAL-APA-RLC-001 Procedura regulativne i zakonske usaglašenosti
- REGISTAR QUALITY ZAKONA APA\ QUAL.APA.RLC.002 Registar zakona APA

U toku 2022. godine, kao ni u prethodnoj godini, nije zabeležen nijedan slučaj neusklađenosti sa propisima koji se odnose na bezbednost i zdravstvenu ispravnost proizvoda.

Takođe, sprovedene su brojne eksterne i interne revizije (auditi):

1. FS 2022
2. PTS Jelen 2022
3. PTS Staroprarnen 2022
4. WHS & Logistics 2022
5. Sensory 2022
6. GMP Nov 2022
7. Lab method audit 2022
8. Dobra laboratorijska praksa 2022
9. GMP August 2022
10. PET Audit 2022
11. Canning audit 2022

Pored usaglašenosti sa svim zakonima i podzakonskim aktima Republike Srbije, i sa zahtevima kompanije, naš krajnji cilj je proizvodnja proizvoda sa nula defekata za naše kupce i potrošače. Na ambalaži naših proizvoda navedena je besplatna telefonska info

linija za potrošače, kao i mejl adresa putem kojih potrošači mogu uputiti žalbe na proizvode. Za upravljanje žalbenim procesom odgovorno je odeljenje Usluga kupcima. Sve žalbe se evidentiraju, istražuju, a rezultati istrage uzroka problema beleže tamo gde postoji dovoljno informacija. Odgovarajuće akcije, zavisno od ozbiljnosti i učestalosti identifikovanog problema brzo i efikasno preduzima odgovarajuće obučeno osoblje. Podaci o žalbi se analiziraju kada se zapazi značajan trend. Ako je došlo do značajnog porasta žalbi ili ozbiljnih pritužbi, radi se analiza uzroka, kako bi se implementirala stalna unapređenja bezbednosti, usaglašenosti i kvaliteta proizvoda, i da bi se izbeglo ponavljanje. Ove analize dostupne su relevantnom osoblju.

Deo našeg sistema kvaliteta je i označavanje proizvoda. Ova tema je u nadležnosti nekoliko sektora, pri čemu su odgovornosti podeljene između sektora proizvodnih operacija i logistike, sektora marketinga i sektora za pravne i korporativne poslove. Svaka nova etiketa, odnosno deklaracija se posebno odobrava od strane ovih sektora, a u skladu sa Procedurom za odobravanje etiketa, i bez finalnog odobrenja ne može biti primenjena na proizvod. Takođe, postoje interni procesi i dokumentacija neophodna za pokretanje procesa iz ove oblasti, a po završetku procesa pravi se odgovarajuća lista provere kako bi se utvrdilo da li su sve procedure i zahtevi ispoštovani.

U potpunosti se primenjuju svi propisi koji se odnose na ovu oblast: Zakon o bezbednosti hrane, Pravilnik o deklarisanju označavanju i reklamiranju hrane, Pravilnik o kvalitetu piva, Pravilnik o prehrambenim aditivima, Pravilnik o prehrambenim i zdravstvenim izjavama koje se navode na deklaraciji hrane. Informacije o sastavu proizvoda su istaknute na svim našim proizvodima, čak i ako to nije zakonska obaveza. Takođe, istaknute su i oznake za odlaganje, odnosno reciklažu ambalaže.

Nakon implementiranja nove procedure za odobravanje etiketa, ažurirani su znakovi za odgovornu konzumaciju alkohola koji su istaknuti na našim proizvodima, i sproveden je projekat koji za cilj, između ostalog, ima informisanje potrošača o isticanju sastojaka i informacija o energetske vrednosti na svim našim proizvodima u okviru MolsonCoors grupacije, čak i kada za to ne postoji zakonska obaveza.

U toku 2022. godine nisu zabeleženi slučajevi nepridržavanja propisa koji se odnose na pružanje informacija o proizvodu i označavanje proizvoda.

3.2. Odgovorno oglašavanje

S obzirom na industriju u kojoj poslujemo, odgovorno oglašavanje je izuzetno važna tema za Apatinsku pivaru. Naš prioritet je da svaka komunikacija kompanije ka javnosti bude odgovorna, pri čemu se vodimo kompanijskim smernicama – Globalnom politikom odgovornosti u komercijalnom poslovanju i Kodeksom poslovnog ponašanja, kao i Zakonom o oglašavanju Republike Srbije koji precizno definiše pravila i ograničenja za oglašavanje alkoholnih pića.

Globalna politika odgovornosti u komercijalnom poslovanju odnosi se na sva naša istraživanja tržišta, razvoj proizvoda, komercijalne komunikacije i prodaju na svim našim tržištima. Svaka osoba koja odgovara za navedene oblasti mora biti upoznata sa ovom politikom i mora je se pridržavati. U slučajevima u kojima angažujemo druge pojedince i kompanije za obavljanje navedenih aktivnosti u naše ime, ova politika je sastavni deo naših ugovora sa njima i oni će biti u obavezi da je se pridržavaju.

Ova politika obuhvata svu internu i eksternu komunikaciju, prodajne i marketinške aktivnosti, u šta između ostalog spadaju i: reklamiranje, sponzorstva, brendiranje, plasiranje proizvoda, događaji na otvorenom i u zatvorenom prostoru, promocije koje je kompanija odobrila (ON Trade i OFF Trade), sadržaj marketinških brend sajtova, relacioni marketing, direktna komunikacija s potrošačima i odnosi s javnošću, pakovanje, označavanje, POC materijali, emitovanje u medijima, pojavljivanje u štampanim medijima, unapređenje prodaje, nazivi

brendova i digitalni mediji koji su u vlasništvu kompanije, što obuhvata internet medije, društvene mreže i tekstualne poruke.

Politika se odnosi na sve alkoholne proizvode kompanije. Ona se, takođe, odnosi i na bezalkoholne proizvode koji ispunjavaju barem jedan od sledećih uslova: imaju isti naziv kao, ili se reklamiraju kao ekstenzija naziva brenda koji predstavlja alkoholno piće, ili imaju ukus i izgledaju kao pivo.

Promovišemo isključivo odgovorno konzumiranje i odvrćamo od štetnog konzumiranja u svojim komercijalnim aktivnostima. Celokupnu prodaju i marketinške aktivnosti usmeravamo ka odraslim osobama koje mogu na zakonit način da kupuju alkoholna pića, čak i kada to obavljamo preko digitalnih kanala ili društvenih mreža. U komunikaciji ne upotrebljavamo simbole, slike, predmete, crtane likove, poznate ličnosti, muziku i jezik koji su namenjeni da se svide prvenstveno deci ili adolescentima. U 2021. godini usvojen je i pravilnik koji se odnosi na odgovornu konzumaciju

i zabranu prodaje i konzumiranja alkohola mlađima od 18 godina, čije su odredbe primenjene na sve promotivne materijale.

Apatinska pivara primenjuje sve odredbe Zakona o oglašavanju Republike Srbije, koji predviđa zabranu prikazivanja upotrebe, odnosno oponašanja upotrebe, radi sprečavanja neposrednog ohrabivanja njihove konzumacije, zabranu navođenja, odobravanja, ohrabivanja ili pozitivističkog asociiranja vezanog za prekomernu upotrebu, usmerenost na maloletnike, vozače ili trudnice, te povezivanje sa sportom. Nije odobreno ni stavljanje u kontekst lica koja nisu

dovoljno zreli za odgovornu odluku o konzumiranju alkohola.

Takođe, novi Pravilnik, kao podzakonski akt, propisuje isticanje upozoravajuće poruke, kojom se upućuje na zabranu prodaje maloletnicima i podseća na odgovorno konzumiranje.

U slučajevima kada kompanijski propisi i domaća regulative različito definišu određenu oblast, držimo se propisa koji je strožiji. Da bismo ojačali svoju posvećenost, potpisali smo i Globalne obaveze u cilju smanjenja štetne konzumacije zajedno sa drugim proizvođačima piva, vina i jakih alkoholnih pića.

4. Održiva proizvodnja

Apatinska pivara primenjuje različite ekološke mere, kao što su standardizacija sistema upravljanja zaštitom životne sredine, uvođenje čistije proizvodnje kroz efikasnije korišćenje sirovina i energije, smanjenje emisija i nastajanja otpada. Prednost uvođenja sistema za upravljanje zaštitom životne sredine, kao i čistije proizvodnje je, pored zaštite životne sredine, takođe i u funkciji smanjenja troškova, povećanja konkurentnosti, tehnologija i veština na međunarodnim tržištima i širenju tržišnog poslovanja.

U 2021. ishodovana je IPPC dozvola što potvrđuje da Apatinska pivara primenjuje integrisan pristup kontroli zagađivanja koji podrazumeva svodjenje na minimum potrošnju sirovina i energije, sprečavanje ili smanjenje emisija u vazduh, vodu i zemljište, upravljanje otpadom i uzimanje u obzir prekograničnog konteksta.

Info linija Apatinske pivare i kontakt e-mail: apa.info@molsoncoors.com na raspolaganju su našim potrošačima, kao i svim drugim zainteresovanim stranama, za sve upite i žalbe, uključujući i one koje se odnose na zaštitu životne sredine. Za upravljanje pristiglim prigovorima nadležni su Služba za potrošače i Odeljenje korporativnih poslova, koje u propisanim rokovima pružaju povratne informacije.

4.1. Lanac nabavke

Apatinska pivara saraduje sa oko 800 dobavljača, a ukupan godišnji budžet za nabavku u 2022. godini iznosio je oko 70 miliona evra. U lancu nabavke većinu prema broju i prema utrošku čine domaći dobavljači, koji su zastupljeni sa oko 80% ukupnog budžeta nabavke. Kriterijumi koji se uzimaju u obzir prilikom izbora dobavljača su cena, rokovi plaćanja, kvaliteta, usluga, inovativna rešenja i posebni zahtevi u zavisnosti od specifičnosti projekta. Postoji posebna procedura nabavke u kojoj je naveden proces za izbor dobavljača nakon dostavljenih ponuda, a koja se periodično ažurira. Sa većim brojem dobavljača APA ima dugogodišnje odnose, a ugovaranje se vrši u proseku od 1-2 godine u zavisnosti od kategorije i nakon završenih tendera/pregovora i prikupljenih odobrenja.

Na lanac nabavke u toku 2022. uticala je situacija u Ukrajini, te je jedan deo dobavljača iz te zemlje zamenjen dobavljačima iz drugih zemalja. Za dobar deo materijala koji su se ranije nabavljali iz Ukrajine i Rusije tražene su alternative na tržištu i vršena testiranja novih proizvoda i dobavljača. Kriterijumi selekcije su pritom ostali nepromenjeni, tako da su dobavljači morali da zadovolje uslove cene, kvaliteta, usluge, rokova plaćanja i druge, kao i do sada.

Kompanija Molson Coors, čiji je deo i Apatinska pivara, posvećena je tome da njen lanac nabavke bude etičan i održiv, kao i da nabavkom roba i usluga na odgovoran način, usvajajući pristup zasnovan na rizicima i mogućnostima pri identifikovanju prioriteta.

Naši minimalni zahtevi za dobavljače i druge poslovne partnere navedeni su u dokumentu „Standardi za poslovne partnere i dobavljače“ koji je u sadašnjem obliku usvojen 2019. godine. Pored toga, dodatni zahtevi koji se odnose na anti-korupciju, ljudska prava i zaštitu životne sredine definisani su i ugovornim obavezama.

Od naših dobavljača očekujemo da:

- Posluju u skladu sa svim relevantnim međunarodnim i lokalnim zakonima i propisima
- Zajedno sa nama rade na ispunjavanju potreba kompanije koje se odnose na kvalitet, pouzdanost, inovativnost i vrednost za uloženi novac
- Procenjuju rizike u vezi sa održivošću, i identifikuju prilike za poboljšanja i inovacije
- Saraduju sa nama sa ciljem stalnog unapređenja poslovnih praksi

Od svih povezanih lica i eventualnih podizvođača kompanija u našem dobavljačkom lancu očekujemo ispunjavanje istih standarda.

Standardi za poslovne partnere i dobavljače obuhvataju sledeće oblasti: uslovi rada i ljudska prava, poslovna etika, odgovornost prema lokalnoj zajednici, zaštita životne sredine, i zaštita ličnih podataka.

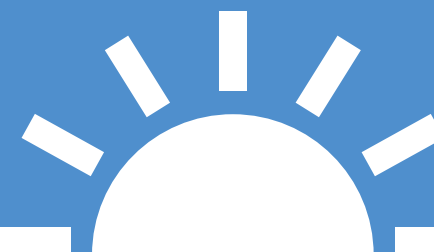
Auditi za dobavljače sprovode se i za postojeće, i za dobavljače sa kojima se razmatra saradnja. Auditi se sprovode na osnovu kompanijskih upitnika, čiji su sastavni deo i pitanja, odnosno kriterijumi vezani za ljudska i radna prava, uticaj na životnu sredinu i uticaj na društvenu zajednicu. Upitnik „Supplier Self-Assessment Questionnaire“ sadrži pitanja koja se odnose na standarde upravljanja bezbednošću i zdravljem na radu (OHSAS 18001 ili ekvivalentni standard), i životnom sredinom (ISO 14001 ili ekvivalentni standard). Ukoliko nema navedene standarde, dobavljač odgovara na niz pitanja koja se odnose na pisane procedure i politike, i usklađenost sa zakonima u ovim oblastima.

Takođe, dobavljači treba da budu članovi SEDEX-a, najveće svetske kolaborativne platforme putem koje kupci, dobavljači i revizori izveštavaju o kriterijumima i razmenjuju informacije. Ukoliko dobavljač nije član SEDEX-a, popunjava SEDEX upitnik.

Kvartalnom SEDEX ocenom dobavljača obuhvaćene su sledeće teme: upotreba energije, upotreba vode, vazdušne emisije i tretiranje otpada.

Kada je reč o društvenim uticajima, predmet audita su i radna prava (npr. sprečavanje diskriminacije, pravo na udruživanje), žalbeni mehanizmi koji su zaposlenima na raspolaganju, kao i uvodne obuke i planovi obuka za novozaposlene. Dobavljaču se pre audita, osim Supplier Self-Assessment Questionnaire, pošalje I Audit upitnik da se pripremi tzv. teoretski deo audita, kada se dokumentovano odgovara na pitanja iz navedenih oblasti.

Tokom 2022. skrining prema kriterijumima koji se odnose na zaštitu životne sredine sproveden je kod 5 dobavljača (1 inostrani dobavljač-novi proizvod aroma za projekat 0,0%, i 4 domaća dobavljača na zahtev nabavke), a prema društvenim kriterijumima takođe kod 5 dobavljača sa kojima je razmatrana saradnja.

4.2. Sirovine

Proces stvaranja savršenog piva počinje u prirodi – uzimajući najbolje sastojke sa okolnih polja, iz voda i šuma, stanovnici Apatina poznati su već dva i po veka po svojim recepturama, i tu tradiciju unapređuju i danas.

Nakon vode, najvažniji sastojak piva je slad. Dobija se od žitarica i pivu daje boju, ukus i slatkoću. Slad pruža najveći izbor šećera koji će kvasac kasnije fermentisati. Kvasac je “magični” element koji pretvara sastojke u pivo. Kvasac se hrani šećerima iz slada – tokom procesa vrenja kvasac previre prisutne ugljene hidrate u etil- alkohol i ugljen dioksid i pretvara sladovinu u pivo. Hmelj koji koristimo dobija se iz cvetova biljke hmelja i sadrži kiseline koje pivu daju specifičnu gorčinu i aromu. Njegova esencijalna ulja doprinosi jedinstvenoj aromi, te služi kao prirodni konzervans čime našem pivu produžuje život.

Nabavku slada ugovara regionalni menadžer. Ugovori se potpisuju na regionalnom nivou i validni su na duži vremenski rok (5 godina). Ugovori mogu biti zaključeni i na lokalnom nivou da bi regulisali cenu, količinu i eventualne izmene ostalih uslova za postojeću poslovnu godinu. Što se tiče domaćeg i Beck's slada, za Apatinsku pivaru je odobren lokalni dobavljač iz Srbije – naš dugogodišnji saradnik sa

kojim na godišnjem nivou potpisujemo aneks ugovora, u odnosu na promene cene i potrebnih količina iz godine u godinu. Kvalitet isporuka i usklađenost sa odobrenim specifikacijama se redovno prati.

Nabavku specijalnog slada, kao što su dark, black i caramel, vodi takođe regionalni menadžer. Sa nekoliko inostranih dobavljača iz Austrije i Češke imamo dugogodišnju saradnju, a u zavisnosti od najbolje ponude i uslova, jedan od njih biva izabran. Svi dobavljači moraju biti odobreni i vršiti isporuku u skladu sa našim zahtevima.

Isporuka hmelja se ugovara na regionalnom nivou. Menadžer prati potrebe cele grupe i u skladu sa tim vrši alokaciju ugovorenih količina na ostale pivare. Za Srbiju su odobreni dobavljači iz inostranstva – Nemačke, Češke, Molson Coors divizije iz SAD-a.

Kada je reč o nabavci kukuruzne krupice, Apatinska pivara ima dugogodišnju saradnju sa lokalnim dobavljačima. Svi dobavljači moraju biti odobreni od strane Molson Coors, upoznati sa našom politikom poslovanja i zahtevima Kontrole kvaliteta. Redovno se vrše potrebne analize i sprovode korektivne mere u slučaju da dođe do određenih odstupanja.

4.3. Biodiverzitet

Za zakonsku i kompanijsku usaglašenost poslovanja u oblasti zaštite životne sredine, pa i oblasti biodiverziteta, nadležno je Odeljenje za zaštitu životne sredine i bezbedan i zdrav rad (EHS odeljenje).

Apatinska pivara se stara da nema negativnog uticaja naših delatnosti/ aktivnosti na zaštićena područjima u pogledu biodiverziteta. Na području poslovnih aktivnosti koje sprovodi naša kompanija nisu prisutne vrste sa Crvenog popisa IUCN-a i nacionalnih popisa ugroženih vrsta.

Unutar kompleksa Apatinske pivare u Apatinu nalazi se spomenik prirode Ginkgo biloba L., koji je stavljen pod zaštitu Odlukom Skupštine opštine Apatin, kao Spomenik prirode „Ginko u Apatinu“.

Uslovi očuvanja i zaštite spomenika prirode izdati u okviru Rešenja o uslovima zaštite prirode za izradu Urbanističkog projekta za urbanističko-arhitektonsku razradu lokacije za izgradnju objekta za prihvatanje, pripremu i otpremu otpadne ambalaže u reciklažni centar. Granica zaštite Spomenika prirode „Ginko u Apatinu“ je pripadajući prostor projekcije krošnje na tlo, prečnika 22m (koju čini kružna površina od 380m²). U cilju njegove zaštite ustanovljena je i zaštitna zona površine 889 m². Ukupno zaštićena površina iznosi 1367 m².

4.4. Voda

Voda predstavlja glavni sastojak od kojeg je pivo napravljeno, zbog čega je kvalitet vode od izuzetnog značaja za kvalitet piva. Naša pivara oduvek je pridavala poseban značaj njenom kvalitetu, što se ogleda i u tehnološki najsavremenijem procesu pripreme vode koji smo nedavno uveli i koji se naziva reverzna osmoza.

Voda je ključna za naš proces proizvodnje, a pored njenog vrhunskog kvaliteta, važna nam je i racionalna upotreba, odnosno smanjenje uticaja na životnu sredinu.

Na globalnom nivou, kompanija Molson Coors postavila je ciljeve do 2025. koji se odnose na upotrebu vode:

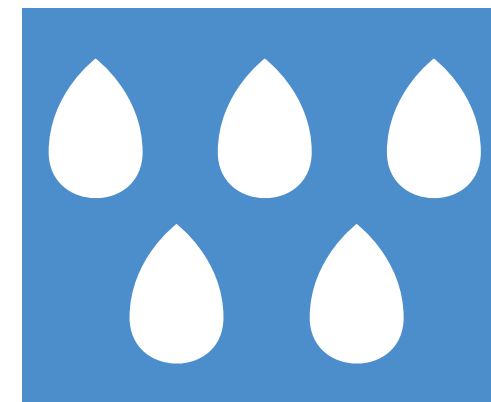
- U našim velikim pivarama smanjiti količinu vode potrebne za proizvodnju naših proizvoda za 22% po hektolitr.
- Poboljšati dostupnost vode u područjima naših pivara u kojima je snabdevanje vodom ugroženo i obnoviti vodne resurse sa 3,5 milijarde galona vode.
- Uzgajati ječam sa 10% manje vode.

Apatinska pivara vodu koristi kao osnovnu sirovinu za proizvodnju piva. Pored toga, voda se koristi za ostale potrebe procesa proizvodnje (različita pranja, hlađenja, proizvodnju vodene pare, sanitarne potrebe, hidrantska upotreba i dr.). Pivara poseduje 5 sopstvenih bunara iz kojih se crpi voda. Bunari su udaljeni od pivare oko jedan kilometar, odakle se cevima voda doprema do fabrike na preradu.

Zahvaćena bunarska voda se dalje prerađuje do kvaliteta vode za piće u posebnom pogonu za pripremu vode

unutar Pivare. Dalja prerada zavisi od namene vode. Sva zahvaćena voda, izuzev dela koji je sastavni deo proizvoda - piva se, nakon upotrebe, sakuplja i šalje na pivarino postrojenje za preradu otpadnih voda. Nakon prečišćavanja voda zahtevanih parametara za pivarsku industriju se ispušta u Dunav.

Izgradnjom sopstvenog postrojenja za preradu otpadnih voda, dugoročno je rešeno pitanje prečišćavanja otpadnih voda u Apatinskoj pivari. Osnovna namena postrojenja jeste prečišćavanje industrijske otpadne vode koja nastaje tokom proizvodnje piva. Na postrojenju se voda prima u dva prijemna bazena i dalje prerađuje u dva procesna koraka - anaerobni i aerobni.

Tokom anaerobnog procesa se dobija obnovljivi izvor energije – biogas. Tako dobijen biogas se koristi za pokretanje motora kogeneracije koji proizvodi električnu energiju, vodu paru koju pivara koristi u tehnološkom procesu i toplu vodu kojom se vrši pasterizacija limenki. Otpadne vode se dalje prerađuju aerobnim procesom koji iz vode otklanja biološke i hemijske nečistoće. Prečišćena voda odlazi do reke Dunav putem potisno-gravitacionog podzemnog cevovoda, pa kroz nadzemni kanal dužine nepunog kilometra.

Kompanija zahvatanjem podzemnih voda utiče na nivo, odnosno količinu

podzemnih voda. S obzirom na poziciju bunara, koji se nalazi u neposrednoj blizini Dunava, i geologiju vodozahvata, uticaj na nivo podzemnih voda je zanemariv. Veliki deo zahvaćene vode se, nakon prečišćavanja na postrojenju za preradu otpadnih voda, vrati u Dunav.

Veliki je uspeh to što je Apatinska pivara došla do trenutka kada priroda može da vrati potpuno čistu vodu, koja zadovoljava sve zakonom propisane standarde, nakon što je iskoristi u svom proizvodnom procesu. Na ovaj način prirodu vraćamo prečišćenu vodu, a istovremeno dobijamo energiju kojom greje Pivaru i proizvodimo pivo.

parametri otpadne vode koja ulazi u postrojenje za prečišćavanje i vode koja se ispušta u Dunav. Mesečno se prati i efikasnost postrojenja za preradu otpadne vode. Izveštaji se nadležnom javnom preduzeću dostavljaju na godišnjem nivou.

Kompanija kontinuirano radi na podizanju i razvijanju svesti o potrebi stalnog smanjenja potrošnje vode kroz eliminisanje nepotrebnih gubitaka i razvoja unapređenja koji će kao rezultat imati smanjenje potrošnje vode. Oprema za zahvatanje i preradu vode je savremena i stalno se ulaže u novu opremu. Kroz CAPEX projekte se stvaraju uslovi za smanjenje potrošnje vode. Takođe, redovno se organizuju dolasci i auditi svetski poznatih kompanija iz ove oblasti, nakon kojih se uvode unapređenja vezana za novu opremu, materijale, nove metode i pristupe.

Sva odeljenja imaju definisane timske ciljeve koji se odnose na potrošnju vode. U kompaniji se koristi aplikacija pomoću koje se potrošnja prati i analizira, a praćenje je omogućeno iz sata u sat. Minimalno jednom nedeljno se održava sastanak na kojem se prati i analizira realizacija ostvarenog u odnosu na ciljeve, i definišu mere koje će doprineti ostvarenju cilja.

Ciljevi koji se odnose na kvalitet ispuštene otpadne vode su postavljeni u odnosu na granične definisane vrednosti definisane u „Uredbi o graničnim vrednostima emisije zagađujućih materija u vode i rokovima za njihovo dostizanje“. Standardi koji se odnose na kvalitet ispuštene otpadne vode takođe su određeni navedenom Uredbom i vrednostima parametara koji je definisao proizvođač opreme.

Tokom 2022. godine sprovedeni su sledeći projekti:

1. Zamena ketridža reverzne osmoze 2 u fabrici za preradu vode
2. Unapređenje rada karbon filtera u fabrici za preradu vode
3. Zamena cevovoda brew vode između fabrike za preradu vode i varione

	2021.	2022.
Zahvaćena voda (m3)	974.029	952.044
Voda iz javnog vodovoda (m3)	4.097*	4.374
Ispuštena voda (m3)	643.374	618.363

*potrošeno u postrojenju za preradu otpadnih voda

Količina zahvaćene vode se prati na dnevnoj osnovi, dok se nivo podzemnih voda proverava jednom godišnje po zahtevanoj metodologiji nadležnog javnog preduzeća koje upravlja vodnim resursima.

Količina prečišćene otpadne voda se, takođe, prati dnevno. Na dnevnoj osnovi se prati i kvalitet, proverom parametara ispuštene otpadne vode. Jednom mesečno se, putem akreditovane laboratorije, analiziraju

4.5. Energija i emisije

Održivo upravljanje životnom sredinom u Apatinskoj pivari podrazumeva korišćenje obnovljivih izvora energije (biogasa koji je proizvod anaerobnog tretmana otpadnih voda), te stalno poboljšanje energetske efikasnosti kroz smanjenje i optimizaciju potrošnje toplotne energije, struje i vode.

Na globalnom nivou, kompanija Molson Coors postavila je ciljeve do 2025. koji se odnose na smanjenje uticaja na klimu:

- Smanjiti emisije CO₂ za 50% u direktnim operacijama.
- Smanjiti emisije CO₂ za 20% u čitavom lancu vrednosti.

Cilj koji je postavljen u Apatinskoj pivari je smanjenje potrošnje energije po proizvedenom hektolitr piva za 1% godišnje, kroz poboljšanja u procesima, uz dodatna smanjenja kroz planirane projekte koji donose uštede potrošnje energije.

Polovinom 2022. godine Apatinska pivara počela je da kupuje „zelenu električnu energiju“ –sertifikovano proizvedenu iz obnovljivih izvora.

Prema organizacionoj strukturi Apatinske pivare, upravljanje energijom je u nadležnosti Tehničkog servisa – odeljenje energetike. Upravljanje proizvodnim procesima je automatizovano, dok se potrošnja energije kontinuirano nadzire uz pomoć posebne aplikacije za sakupljanje podataka i analizu potrošnje energenata.

Kompanija je usvojila Politiku zaštite životne sredine, iz koje su proizašle mnoge smernice i radne procedure kojima se definiše i obezbeđuje odgovoran pristup potrošnji energije, kao i smanjenju emisija. Uz to, kompanija primenjuje kompletnu domaću regulativu (Zakon o energetici, Zakon o efikasnom korišćenju energije i dr.), kao i Sistem energetskeg menadžmenta.

Odeljenje energetike prati potrošnju i distribuciju energenata, pravi zapise koji sadrže informacije o ključnim parametrima potrošnje i emisijama. Svim odeljenjima unutar kompanije dostupni su podaci o potrošnji energenata, i oni se redovno na dnevnim sastancima pored sa planiranim. Jednom nedeljno se održava sastanak svih odeljenja kome prisustvuju svi menadžeri, na kome se analizira potrošnja energenata, vrše poređenja sa planiranom i budžetiranom potrošnjom, a za sva odstupanja se definišu odgovarajuće akcije.

Tokom 2022. godine sa ciljem unapređenja upravljanja energijom sprovedene su sledeće inicijative:

- Kogeneracija puštena u rad
- Nadogradnja LED osvetljenja
- Rekonstrukcija pneumatskih sistema – faza 5
- Instalacija Toplotnih pumpi na PPOV, CAN i Liniji 4
- Optimizacija ventilacije u magacinu gotove robe

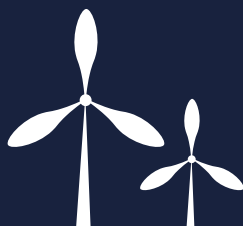
U procesu proizvodnje u Apatinskoj pivari generiše se biogas, koji se koristi kao pogonsko gorivo za sagorevanje u kotlovima, i na taj način zamenjuje deo prirodnog gasa. U 2022. godini utrošeno je 4.358.915 MJ biogasa iz sopstvene proizvodnje.

Ukupna potrošnja energije

2021.	2022.
189.116.431 MJ	175.862.558 MJ

Energetski intenzitet (potrošnja energije po proizvedenom hektolitr)

	2021.	2022.
Električna energija	8,48 kWh/hlN	8,48 kWh/hlN
Toplotna energija	70,37 MJ/hlN	65,28 MJ/hlN

Smanjenje potrošnje energije u 2022. godini u odnosu na prethodnu godinu, koje je direktan rezultat sprovedenih mera uštede ili povećanja efikasnosti iznosi 10.560.111 MJ (optimizacija potrošnje pare, električne energije, rekuperacija toplotne energije, optimizacija procesa). Metod izračunavanja ciljeva smanjenja potrošnje je sledeći: od rezultata prethodne godine oduzima se 1% na poboljšanja u procesima, kao i planirane uštede kroz projekte budžetirane u tekućoj godini, ali se dodaju i poznati uticaji za koje znamo da će nam povećati potrošnju (npr. novi zahtevniji proizvodi, smanjenje proizvodnje na linijama koje troše manje energenata i sl.).

Emisije u vazduh koje nastaju u različitim procesima tehnološkog postupka u pivari su: emisije gasova odnosno produkata sagorevanja goriva u ložištima kotlarnice tokom proizvodnje neophodne toplotne energije, pri čemu količina zavisi od potrošnje toplote i vrste upotrebljenog goriva, emisije SO₂ tokom procesa fermentacije, filtracije i pakovanja (punjenja) piva, emisije organske prašine tokom prijema i transporta sirovina, emisije amonijačnih para tokom rada rashladnih kompresora, emisije neugodnih mirisa tokom kuvanja komine i sladovine i odvoženja pivskog tropa, kao i emisije izduvnih gasova iz transportnih vozila.

Apatinska pivara koristi gas kao gorivo za proizvodnju toplotne energije i time značajno smanjuje emisije SO_x i NO_x.

4.6. Ambalaža

Kompanija Molson Coors je postavila cilj da do 2025. godine 100% ambalaže kompanije može da se koristi višekratno, da ona bude reciklabilna, kompostabilna i biorazgradiva, kao i da plastična ambalaža bude sa najmanje 30% recikliranog sadržaja. Plastični otpad predstavlja jasan ekološki izazov, i kao kompanija koja proizvodi robu široke potrošnje, mi imamo važnu ulogu u davanju doprinosa rešenju.

Prema zakonskoj regulativi Republike Srbije, Apatinska pivara u obavezi je da plaća naknadu za ambalažni otpad, odnosno onaj otpad koji nastaje plasiranjem naših proizvoda na tržište. Ova naknada se plaća operateru ambalažnog otpada – Sekopaku, među čijim osnivačima je i Apatinska pivara. Sekopak zatim angažuje ovlašćene sakupljače ambalažnog otpada na terenu, kako bi se ispunio zakonski procenat prikupljenog ambalažnog otpada, tzv. "nacionalni cilj".

Prema plasiranim volumenima na domaće tržište, u obavezi smo da izračunamo koliko smo tim plasiranjem gotovog proizvoda plasirali i otpada. Sekopaku podnosimo mesečni izveštaj o količini ambalaže koju smo stavili u promet, uvezli ili izvezli u drugu državu. Takođe, pored kontinuirane kontrole ispunjenja "nacionalnog cilja", podnosimo i godišnji izveštaj Agenciji za zaštitu životne sredine o plasiranoj ambalaži koja nakon konzumacije postaje otpad.

Apatinska pivara zajedno sa Nemačkom organizacijom za

međunarodnu saradnju (GIZ) i Nacionalnom alijansom za lokalni ekonomski razvoj (NALED) i kompanijom Sekopak sprovodi projekat „Upravljanje staklenom ambalažom na Zapadnom Balkanu“. Ponosni smo što smo inicirali ovaj projekat i doprineli njegovoj realizaciji. Unapređenje sistema sakupljanja ambalažnog otpada jedan je od nacionalnih prioriteta, a ujedno i prioritet kompanije.

Sredstvima koje smo uložili u iznosu od 150.000 evra omogućeno je da se obezbedi infrastruktura u vidu kontejnera, čak njih 600 za prikupljanje staklene ambalaže, a sve u cilju povećanja prikupljene staklene ambalaže za 20%, čime bi se uspostavio isplativ sistem tretmana i ponovne upotrebe otpada od stakla kako u Srbiji tako i u regionu, a u okviru unapređenja postojećeg sistema produžene odgovornosti proizvođača.

Pored ulaganja u infrastrukturu i povećanja sakupljenih količina reciklabilnog materijala, ovaj projekat ima za cilj i edukaciju kako potrošača

i svih građana, tako i lokalnih samouprava i javno-komunalnih preduzeća čime se unapređuju sveukupni kapaciteti lokalnih samouprava u ovoj oblasti poslovanja.

Jelen eko patrola poslala na reciklažu više od 300 kilograma ambalažnog otpada

Kontinuirana praksa Apatinske pivare, na koju su izuzetno ponosni je da, nakon svake manifestacija koju organizuju ili podržavaju okruženje i prirodu ostave čistom. Drinska regata, po 28. put je okupila više desetina hiljada posetilaca i opravdala epitet jedinstvenog karnevala na vodi. Posetioci su imali prilike da uživaju u spustu na prelepoj reci Drini. Sa obale i iz vode, Jelen eko patrola zajedno sa SEKOPAK-om uz slogan „Recikliraj, Drinu od otpada sačuvaj“ podsećala je učesnike da pravilno odlažu otpad, što je rezultiralo time da je više od 300 kg ambalažnog otpada poslato na reciklažu. Ova godina je bila posebno izazovna jer manifestacija imala nezapamćenu posetu. U Jelen timu su ponosni što je Jelen EKO patrola skrenula pažnju svim učesnicima da moramo odgovorno postupati prema životnoj sredini i da za sobom ostavimo netaknutu prirodu, onakvu kakva je bila i pre

početka spusta. Takođe, na Ribarskim večerima u Apatinu sakupljeno je više od 50 kg ambalažnog otpada dok je po završetku Highlander avanture sakupljeno je oko 2000 komada limenki Nikšičkog piva i pet ambalaže koji su dalje poslani na reciklažu.

„Uvek je zadovoljstvo raditi sa partnerima koje zaista vide značaj reciklaže i sa kojima delimo iste vrednosti kada je zaštita životne sredine u pitanju. Količine prikupljenog ambalažnog otpada su iz godine u godinu sve veće, što nam govori da građani usvajaju znanje koje već godina pokušavamo da im prenesemo. Prirodu moramo da čuvamo i zabava ne sme da nam bude izgovor za nebrigu“, navode u SEKOPAK-u.

4.7. Upravljanje otpadom

Apatinska pivara u svom poslovanju zauzima odgovoran odnos prema zaštiti životne sredine, a upravljanje otpadom identifikovano je kao jedan od osnovnih i najznačajnijih aspekata zaštite životne sredine u kompaniji. Sistem upravljanja otpadom se, između ostalog, temelji i na Planu upravljanja otpadom, kojim je izvršena identifikacije svih vrsta otpada koje se generišu ili se mogu generisati obavljanjem delatnosti, postupci sakupljanja i skladištenja otpada, vođenje dokumentacije o otpadu, postupci smanjenja nastajanja otpada (naročito opasnog otpada) i sl. Cilj Apatinske pivare jeste postepeno smanjenje količine otpada koji se generiše obavljanjem delatnosti kompanije, smanjenje količine otpada koji se odlaze na deponiju i smanjenje troškova upravljanja otpadom. Krajnji cilj u sistemu upravljanja otpadom jeste postizanje „zero waste to landfill“, odnosno nivoa od minimum 99% predaje generisanog otpada u kompaniji radi tretmana (ponovnog iskorišćenja, reciklaže i sl.) ovlašćenim operaterima. Plan upravljanja otpadom jeste jedan od dokumenata na kojem će počivati strategija preduzeća za dostizanje ovog cilja.

Deo strategije kompanije jeste uspostavljanje integrisanog upravljanja otpadom, pri čemu se pažnja posvećuje poštovanju regulative, preventivi, minimizaciji, sakupljanju, razvrstavanju, evidentiranju, skladištenju, kontrolisanom kretanju u okviru proizvodnih pogona i predavanju otpada na tretman ili odlaganje, kada nije moguća ponovna upotreba, reciklaža ili korišćenje otpada za dobijanje energije.

Bitan element Strategije upravljanja otpadom je razvoj svesti zaposlenih, njihovo kontinuirano usavršavanje i uključivanje u unapređenje upravljanja otpadom.

U različitim fazama procesa proizvodnje generišu se i različite

vrste otpada. Otpadna staklena ambalaža predstavlja najzastupljeniju i u smislu količina, najznačajniju vrstu ambalažnog otpada. Radi se o oštećenim staklenim bocama iz proizvodnih i logističkih procesa.

Staklena ambalaža sa proizvodom se pakuje u plastične gajbe. Gajbe predstavljaju povratnu ambalažu, ali u slučaju njihovog oštećenja, proglašavaju se otpadom i predaju ovlašćenom operateru.

Otpadna papirna i kartonska ambalaža generiše se ili se može generisati u različitim delovima proizvodnje, skladištenja, prijema sirovine i otpreme proizvoda. Na linijama za punjenje staklene ambalaže generišu se otpadne etikete

koje bivaju uklonjene sa povratne staklene ambalaže.

Najveća količina plastične ambalaže (folije) se generiše u postupku raspakivanja sirovina koje se koriste u procesu proizvodnje, kao i u slučaju povraćaja neusaglašenog proizvoda sa tržišta.

U postupku proizvodnje na liniji za punjenje PET ambalaže, u slučaju greške u procesu proizvodnje, oštećenja ambalaže ili drugog razloga koji utiče na kvalitet proizvoda, dolazi do generisanja ove vrste otpada.

Sirovine koje se koriste za potrebe proizvodnje se nabavljaju na drvenim paletama. U slučaju manjeg oštećenja

drvene ambalaže, vrši se popravka istih, a slučaju značajnijeg oštećenja, proglašavaju otpadom.

Najveće količine metalne ambalaže koja se generiše potiče iz procesa punjenja metalne ambalaže (limenke).

Neopasan otpad	Količina generisanog otpada (t) 2021.
Limenke	7,9
Staklo	2035,8
Silika gel	-
Bakar	-
Drvo	436,4
Prohrom	11,7
Gvožđe	52,5
Plastični otpad	84,8
PET	4,7
Papir	110,8
Etikete	311,8
Mešana ambalaža	179,8
Neusaglašeni treber	0,9
Ugušnjen kizelgur	6,4
Otpadni tekstil (platna)	6,6
Muljevi nakon tretmana otpadnih voda	441,9
Ukupno	3692

Opasan otpad	Količina generisanog otpada (t) 2021.
Otpadno ulje	0,9
Otpadne krpe	0,5
Otpadna kont.ambalaža	0,4
Otpadna mast	0,4
Elektronski otpad	274,2
Zauljena tečnost	-
Fluo cevi	0,05
Otpadne hemikalije	1,5
Otpadne boce pod pritiskom	0,06
Ukupno	278,01

Komunalni otpad	Količina generisanog otpada (t) 2021.
Komunalni otpad	115,6
Ukupno	115,6

Neopasan otpad	Količina generisanog otpada (t) 2022.
Otpadno staklo	1954,927
Otpadna plastika	7,134
Otpadne plastične gajbe	203,467
Otpadna plastična folija	17,848
Otpadni PET	5,056
Otpadni papir i karton	110,336
Otpadne papirne etikete	339,8
Otpadni tekstil – otpadno platno od suncobrana	9,6
Otpadni kiselgur	1439,260
Otpadni mulj sa taložnice	15,940
Otpadni metal	75,031
Mešani ambalažni otpad	152,92
Otpadne limenke	5,738
Otpadno drvo - palete	477,220

Opasan otpad	Količina generisanog otpada (t) 2022.
Otpadno sintetičko ulje	0,610
Otpadne boce pod pritiskom	0,047
Otpadne zauljene krpe, pucval i rukavice	0,480
Otpadna kontaminirana ambalaža	0,422
Otpadne hemikalije	0,492
Otpadne fluo cevi	0,042
Električni i elektronski otpad	30,930
Otpadne baterije	0,015
Otpadni aktivni ugalj sa postrojenja za prečišćavanje biogasa	2,700

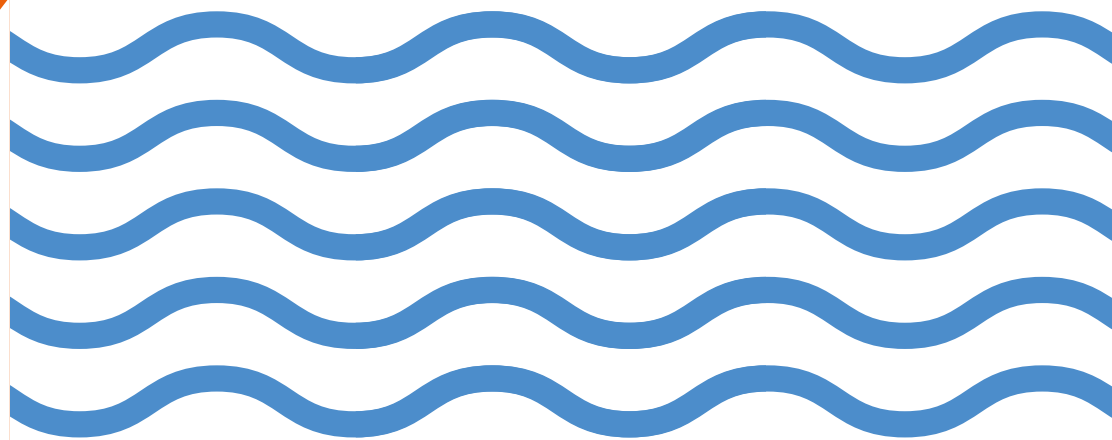
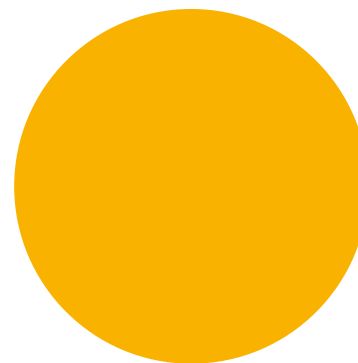
Komunalni otpad	Količina generisanog otpada (t) 2022.
Komunalni otpad	106,4

Podaci o generisanom otpadu dobijeni su iz internih evidencija o otpadu i od eksternih partnera. U najvećoj meri vaganje se vrši na kolskoj vagi Apatinske pivare, odakle se unosi u dnevnu evidenciju, a u pojedinim slučajevima kod eksternih partnera (kada je u pitanju kretanje otpada van lokacije Apatina ili kada se zbirno odnosi nekoliko različitih vrsta otpada).

Postoje KPI-jevi za količine otpada na mesečnom i godišnjem nivou, a realizacija se prati putem mesečnih izveštaja. Kompanija putem ovih izveštaja prati ostvarenja ciljeva (količine otpada u odnosu na hektolitre proizvedenog piva u odnosu na broj radnih sati).

U okviru KPI sistema koji se prate i evaluiraju, postoji i kategorija incidenata u životnu sredinu. Incidenti u životnu sredinu su vezani za bilo kakvu zakonsku neusaglašenost, pa čak i potencijalni negativan uticaj na životnu sredinu. U slučaju ovakvog incidenta, pokreće se postupak istrage, kao i definisanja i kontrole akcija koje će eliminisati takve rizike u budućnosti.

U procesu selekcije odgovarajućeg eksternog operatera, osim komercijalnih, uslov za poslovanje sa APA su validne dozvole za sakupljanje/transport, kao i odlaganje/tretman otpada (prednost onih koji rade tretman). Kretanje otpada se prati putem dokumenta o kretanju otpada. U okviru akcija za ZWTL plan su predviđeni i audit eksternim operaterima. Od pojedinih su ishakovane potvrde o krajnjem postupku otpada (opasan otpad).

Otpad preusmeren od odlaganja (t)		2021.	
Neopasan otpad	onsite	offsite	total
Limenke		Reciklaža	7,9
Staklo		Reciklaža	2035,8
Drvo		Reciklaža	436,4
Prohrom		Reciklaža	11,7
Gvožđe		Reciklaža	52,5
Plastični otpad		Reciklaža	84,8
PET		Reciklaža	4,7
Papir		Reciklaža	110,8
Etikete		Kompostiranje I Reciklaža	311,8
Mešana ambalaža		Reciklaža	179,8
Neusaglašeni treber		Kompostiranje	0,9
Ugušnjen kizelgur		Kompostiranje	6,4
Muljevi nakon tretmana otpadnih voda		Kompostiranje	441,9
TOTAL Neopasan otpad			3685,4

Otpad preusmeren od odlaganja (t)		2021.	
Opasan otpad	onsite	offsite	total
Otpadno ulje		Neutralizacija	0,9
Otpadne krpe		Neutralizacija	0,5
Otpadna kont. ambalaža		Neutralizacija	0,4
Otpadna mast		Neutralizacija	0,4
Elektronski otpad		Neutralizacija	274,2
Fluo cevi		Neutralizacija	0,05
Otpadne hemikalije		Neutralizacija	1,5
Otpadne boce pod pritiskom		Neutralizacija	0,06
TOTAL Neopasan otpad			278,01

Otpad preusmeren od odlaganja (t)		2022.	
Neopasan otpad	onsite	offsite	total
Otpadno staklo		Recikliranje	1954,927
Otpadna plastika		Recikliranje	7,134
Otpadne plastične gajbe		Recikliranje	203,467
Otpadna plastična folija		Recikliranje	17,848
Otpadni PET		Recikliranje	5,056
Otpadni papir i karton		Recikliranje	110,336
Otpadne papirne etikete		Recikliranje	339,8
Otpadni kiselgur		Recikliranje	1439,260
Otpadni mulj sa taložnice		Recikliranje	15,940
Otpadni metal		Recikliranje	75,031
Mešani ambalažni otpad		Recikliranje	152,92
Otpadne limenke		Recikliranje	5,738
Otpadno drvo - palete		Recikliranje	477,220
TOTAL Neopasan otpad			4804,677

Otpad preusmeren od odlaganja (t)		2021.	
Opasan otpad	onsite	offsite	total
Otpadno sintetičko ulje		Neutralizacija	0,610
Otpadne boce pod pritiskom		Neutralizacija	0,047
Otpadne zauljene krpe, pucval i rukavice		Neutralizacija	0,480
Otpadna kontaminirana ambalaža		Neutralizacija	0,422
Otpadne hemikalije		Neutralizacija	0,492
Otpadne fluo cevi		Neutralizacija	0,042
Električni i elektronski otpad		Neutralizacija	30,930
Otpadne baterije		Neutralizacija	0,015
Otpadni aktivni ugalj sa postrojenja za prečišćavanje biogasa		Neutralizacija	2,700
TOTAL Neopasan otpad			35,738

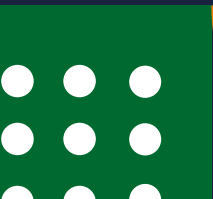

Otpad usmeren na odlaganje (t) 2021.			
Neopasan otpad	onsite	offsite	total
Komunalni otpad		Odlaganje na deponiju u Apatinu	115,6
Otpadni tekstil (platna)		Spaljivanje	6,6
TOTAL Neopasan otpad			122,2

Otpad usmeren na odlaganje (t) 2022.			
Neopasan otpad	onsite	offsite	total
Komunalni otpad		Odlaganje na deponiju u Apatinu	106,4
Otpadni tekstil (platna)		Spaljivanje	9,6
TOTAL Neopasan otpad			116

Otpad usmeren na odlaganje (t) 2021.			
Opasan otpad	onsite	offsite	total
/			/
TOTAL Neopasan otpad			/

Otpad usmeren na odlaganje (t) 2022.			
Opasan otpad	onsite	offsite	total
Odlaganje na deponiju			
Spaljivanje			
Drugo (navedite)			
TOTAL Neopasan otpad			

4.8. Logistika

Agenda održivog razvoja je sveprisutna prilikom kreiranja strategije, postavljanje poslovnih ciljeva i donošenja odluka u okviru sektora Logistike. Protekla 2022. godina je ocenjena kao godina velikih izazova, ali i godina velikih prilika. Kroz izbalansiran pristup angažovanja iskusnih kadrova i mladih inženjera, zaposlenima je pružena mogućnost za usavršavanje ali i ispunjenje izazovno postavljenih ključnih pokazatelja učinka.

Tokom 2022. godine završen je veliki projekat u domenu optimizacije gotovo svih manualnih operacija u sektoru Logistike, kroz kreiranje partnerstva sa jednom od vodećih logističkih kompanija u zemlji, koje nam je omogućilo sinergiju različitih tipova poslova, ali i pristup novim idejama i iskustvima.

Fokusom na eliminaciji nepotrebnih gubitaka, kroz saradnju sa našim dobavljačima smanjili smo pređenu kilometražu u primarnom transportu za oko 0,6% i dostigli blizu 90% iskorišćenosti transportnih kapaciteta (u jedinici paleta kilometar). Pažljivim koordiniranjem različitih funkcija u okviru kompanije, odnosno njihovih transportnih zahteva u trenutku pre nego što budu ispostavljeni Logistici, redukovali smo maksimalno opterećenje u vršnim danima za blizu 15%.

Stalna briga o našim dobavljačima pokrenula nas je da unapredimo proces zakazivanja utovara teretnih vozila, što je uz već pomenute promene u Centralnom magacinu

doprinelo skraćenju vremena zadržavanja vozila u krugu Centralnog magacina za oko 4%.

Kroz kapitalne investicije u 2022. godini su uložena značajna sredstva za uređenje magacinskih lokacija, širom zemlje, što je doprinelo boljim radnim uslovima za naše zaposlene, ali i povećanju energetske efikasnosti samih objekata. Takođe, započet je projekat završavanja voznog parka teretnih vozila kroz koji je u prvoj godini završeno blizu 15% kapaciteta koji se koriste u distribuciji naših proizvoda.

Posvećenost ovoj temi potvrđena je i donošenjem novih pravila kada je upravljanje voznim parkom u pitanju, a jedna od ključnih promena je implementacija ograničenja nabavke vozila u zavisnosti od emisije CO₂, odnosno maksimalno dozvoljena emisija CO₂ je 140kg po pređenom kilometru za većinu vozila.

4.8. Bezbednost i zdravlje na radu

Zdravlje i bezbednost naših ljudi su naš glavni prioritet. Svi zajedno imamo obavezu da obezbedimo da svi koji rade sa nama bezbedno odu kući na kraju svakog dana. Da bismo to omogućili, nastojimo da izgradimo kulturu koja uliva odgovornost, i odgovornost za bezbednost na svim nivoima organizacije.

Poštujemo sva zdravstvena, bezbednosna i ekološka pravila i procedure u svakom trenutku i preduzimamo hitne radnje ako primetimo da situacija može da naruši ta pravila ili da izloži nekog riziku od povrede.

Svi smo u obavezi da govorimo slobodno i brzo prijavimo nezgode, incidente, izbegnute nezgode, neusaglašenosti sa propisima, ili bilo šta drugo što bi moglo da predstavlja rizik za zdravlje, bezbednost i sigurnost naših ljudi ili našeg radnog okruženja.

Bezbedni uslovi rada za sve zaposlene i poslovne partnere su jedan od strateških ciljeva Apatinske Pivare. Težimo stalnom smanjenju broja povreda na radu i profesionalnih oboljenja. Kontinuirano se primenjuju principi prevencije, sa ciljem unapređenja uslova rada i smanjenja broja negativnih EHS događaja. Standardi koje primenjujemo i postojeća praksa prevazilaze zakonske obaveze, kako bi se obezbedilo efikasno upravljanje rizicima.

Uz modernizaciju proizvodnje i primenu naprednih tehnoloških rešenja i obuku zaposlenih, razvijen je sistem upravljanja industrijskom bezbednošću koji obuhvata ključne procese identifikovanja opasnosti,

procene i upravljanja rizicima vezanim za proizvodne procese i procesnu opremu. Takav sistem omogućava adekvatnu preventivu, monitoring kao i pravovremeno i efikasno reagovanje u vanrednim okolnostima.

Za bezbednost i zdravlje na radu nadležno je odeljenje za bezbedan i zdrav rad (EHS odeljenje), u kome je imenovano i lice odgovorno za bezbedan i zdrav rad. Ovo odeljenje je odgovorno i stara se o praćenju i sprovođenju svih propisanih zakonskih i kompanijskih obaveza, procedura i standarda. U kompaniji postoje Odbor za bezbednost i zdravlje na radu, kao i tzv. „EHS Pillar tim“, što dodatno utiče na kvalitet komunikacije iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu.

Za zaposlene i treća lica (posetioci i izvođači radova) na snazi su važeće kompanijske procedure i standardi koje imaju za zadatak prevenciju i kontrolu mera bezbednosti: standard za kontrolu opasne energije (SAM-LOTO), upravljanje izvođačima radova, kritični

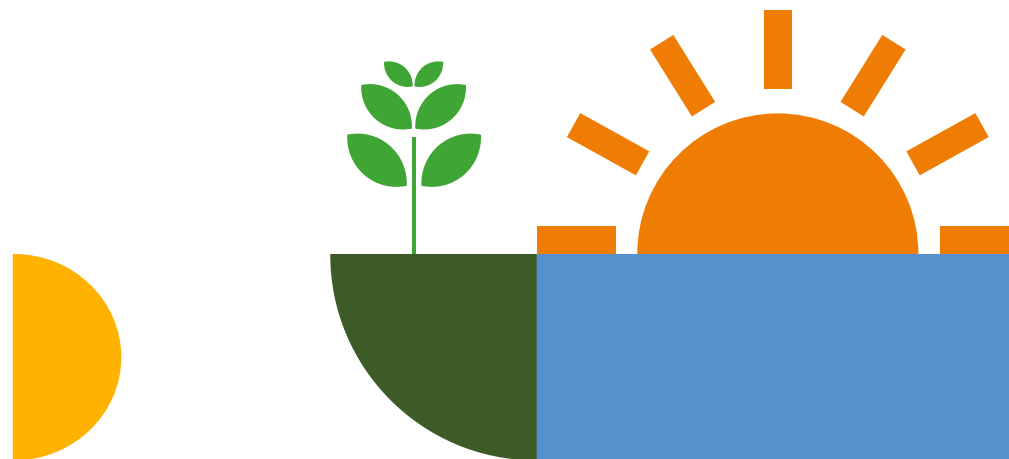
poslovi (rad na visini, vrući radovi, rad u ograničenom prostoru i dr.), i drugi standardi vezani za bezbedan i zdrav rad, zaštitu životne sredine, zaštitu od požara i vanredne situacije.

Sva radna mesta iz akta o sistematizaciji radnih mesta, uključujući sve aktivnosti i radnu okolinu, predmet su procene rizika i primene bezbedonosnih mera. Procenom rizika koja je sastavni deo Akta o proceni rizika, sprovodi se identifikacija istih, vrši evaluacija nivoa rizika u odnosu na primenjene mere bezbednosti, kao i sa potrebnim i dodatnim merama za njihovo smanjenje.

U okviru kompanijskih standarda iz oblasti bezbednosti na radu postoje alati uz pomoć kojih se radi dnevna identifikacija rizika, procena rizika za nerutinske i vanredne poslove, kao i posmatranje nebezbednog ponašanja („dnevna procena rizika – safety trigger“, „brza procena rizika – quick risk prediction“, „sistem posmatranja ponašanja – behaviour observation

system“). Za svaki od ovih alata postoji njihov „vlasnik“ tj. zaposleni koji je stručno osposobljen za kontrolu i obuku za isti. Na dnevnim, nedeljnim i mesečnim timskim sastancima, na kojima su prisutni članovi svih odeljenja, komuniciraju se rizici i potrebe proistekle iz upotrebe ovih alata, koji se zatim po prioritetu rešavaju.

Sistem posmatranja nebezbednog ponašanja („BOS“) je takođe koristan alat na osnovu kojeg se uočavanju i prate rizici, koji se direktno komuniciraju zaposlenom od strane posmatrača. Takođe, jedna od efikasnih mera za identifikaciju i eliminaciju, odnosno umanjenje rizika je i procedura Istrage rizičnog događaja, umalo izbegnute povrede ili povrede na radu, koja kroz utvrđivanje uzroka, ima za cilj definisanje i realizaciju akcija koje će onemogućiti ponavljanje neželjenog događaja.

Pored utvrđenih procedura i alata, i same proizvodne linije imaju sistem identifikacije, prijave i rešavanja kvarova na mašinama i opremi za rad koji mogu da utiču na bezbednost ljudi. Iz domena preventivnog održavanja od strane tehničke službe i aktivnosti operatera na proizvodnim linijama, zastupljene su provere funkcionalnosti sigurnosnih sistema mašina/opreme za rad (foto ćelije, automatske brave, STOP tasteri i sl.).

Postojanje standarda kontrole opasne energije omogućuje identifikaciju opasnih energenata, kao i kontrolne mere čija je primena obavezna kada se rade intervencije, popravke, remont na mašinama/opremi za rad, a sve u cilju zaštite čoveka koji obavlja aktivnost u „rizičnom delu mašine“ od izloženosti nekontrolisanom oslobađanju opasne energije u instalacijama (para, komprimovani

vazduh, koncentrovana hemikalija, opasni gasovi, amonijak i sl.).

Svi zaposleni, kao i sva treća lica (posetioci i izvođači radova) koja se po bilo kom osnovu zateknu na lokacijama Apatinske pivare su u obavezi da svom pretpostavljenom prijave svaku rizičnu situaciju, kvar na mašini, kao i umalo izbegnutu povredu. Svakodnevno, u periodu od 09-11 časova u pogonu je na snazi tzv. „zona bez sastanaka“ (no meeting zone), u kojoj se rade obilasci pogona, razgovor sa zaposlenima, podrška i pomoć, kratke edukacije i slično. Sa ciljem jačanja kulture bezbednog rada, jedan od fokusa je konstantno osnaživanje i podrška zaposlenima da prijavljuju što više uočenih ili potencijalnih rizika, što uključuje i evidencije o kontrolisanju i ispravnosti opreme. Za sve prijavljene aktivnosti ili ideje koje doprinose razvoju i

unapređenju bezbednog i zdravog rada, zaposleni se adekvatno nagrađuju.

Kada je reč o obukama, obuku za bezbedan i zdrav rad prolaze svi zaposleni prilikom zasnivanja radnog odnosa, promene radnog mesta, promene tehnologije i rizika. Ostale obuke koje se sprovode za određena radna mesta su bezbedna ručna manipulacija teretom, bezbedna manipulacija hemikalijama, rizici i pravila bezbednog rada za posetioce i izvođače radova, izdavanje dozvola za kritične poslove, SAM i LOTO standard, rizici i rad u kancelarijskom prostoru, pripravnost i reakcija u vanrednim situacijama, upotreba EHS alata, obuke za pružanje prve pomoći, obuke za rad u eksplozivnim zonama, obuka za manipulaciju uređajima koji emituju jonizujuća zračenja. Takođe, sprovode se i odgovarajuće obuke

povodom izmena i dopuna zakonske regulative ili kompanijskih standarda i procedura, kompanijskih instrukcija, kao i u zavisnosti od potrebe, procene rizika i prioriteta.

Zaposlenima su obezbeđeni zakonski propisani prethodni i periodični pregledi o trošku poslodavca – pregled za rad na visini, vozače, viljuškariste, radna mesta sa povećanim rizikom, ciljani oftamološki pregledi, vanredni lekarski pregledi. Apatinska pivara takođe svim zaposlenima obezbeđuje godišnji sistematski pregled, kao i privatno zdravstveno osiguranje za sve zaposlene na neodređeno vreme, i zaposlene na određeno vreme duže od 6 meseci.

Tokom 2020, 2021. i 2022. godine u Apatinskoj pivari nije bilo povreda sa fatalnim ishodom niti sa ozbiljnim posledicama.

Broj zabeleženih povreda na radu* - zaposleni

	2021.	2022.
Lokacija Pivare	2	2
Sekundarna distribucija	0	0
Kancelarije/Prodaja	2	5

* iščašenja, uganuća, posekotine

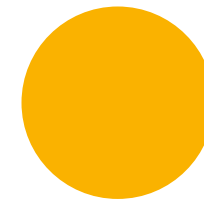
Stopa zabeleženih povreda na radu - zaposleni

	2021.	2022.
Lokacija Pivare	0,75	0,77
Sekundarna distribucija	0	0
Kancelarije/Prodaja	0,65	1,62

Kada je reč o izvođačima radova, u 2022. zabeležene su 2 povrede na radu, od kojih je 1 povreda sa ozbiljnim posledicama.

U slučaju bezbedonosnog incidenta, po kompanijskog proceduri, sprovodi se istraga, definišu uzroci, kao i akcije i način kontrole. Realizacija akcija se prati u akcionom planu na nivou menadžmenta.

Incidenti koji su klasifikovani kao povrede sa izostankom zaposlenih i umalo izbegnute povrede velikog rizika se istražuju i komuniciraju, i prate do nivoa kompanijskog rukovodećeg tima za centralnu i istočnu Evropu. Za svaki incident se zahteva izjava zaposlenog, očevica i pretpostavljenog, fotografije, a samo prikupljanje podataka se radi istragom. Osim u zakonski propisanim evidencijama, postoji kompanijski online softver GovernIT, u koji se, između ostalog, evidentiraju incidenti, kao i rezultati istraga sa dokazima o realizaciji. Sama prijava incidenata je takođe moguća kroz GovernIT sistem.

5. Zaposleni i zajednica

Ljudi na prvom mestu je oduvek bila naša prva i ključna vrednost – naši zaposleni i članovi naše lokalne zajednic najvažniji su činilac našeg uspeha. Oslanjajući se na talente i motivaciju naših zaposlenih i snage lokalne zajednice, u partnerstvu stvaramo bolje radno i životno okruženje za sve.

5.1. Naši ljudi

Posvećeni smo negovanju otvorenog i inkluzivnog radnog mesta koje je zasnovano na priznatim ljudskim pravima na radnom mestu gde se zaposleni cene, gde su angažovani i motivisani da budu najbolji što mogu.

Kada je reč o negovanju inkluzije i rodne ravnopravnosti, za nas to znači učiniti korak dalje od jednostavnog zapošljavanja više žena i osiguravanja jednakosti plata. Za nas je taj korak dalje znači da osiguramo da se svaka osoba oseća cenjenom, podržanom, prizatom i sigurnom. Svakog dana gradimo i stvaramo inkluzivnu kulturu koja podstiče, podržava i slavi različitost u stavovima i iskustvima naših zaposlenih. Jedan od globalnih ciljeva kompanije Molson Coors do 2023. godine je povećano učešće žena među zaposlenima, na svim nivoima kompanije.

Ne tolerišemo diskriminaciju na osnovu faktora kao što su rasa, pol, nacionalno poreklo, uzrast, veroispovest, invaliditet, seksualna orijentacija, rodni identitet, ili bračno stanje. Prema svim zaposlenima ili prijavljenim kandidatima za posao obavezno je pravično ophođenje i jednake prilike prilikom donošenja odluke koja ima veze sa zapošljavanjem, obukom, unapređenjem, kompenzacijom ili bilo kojim drugim odredbama ili uslovima u vezi sa zaposlenjem.

Ljudi su nam uvek na prvom mestu kada:

- Poštujemo jedni druge i ponašamo se sa dostojanstvom i integritetom
- Ohrabrujemo različitost svačijeg životnog iskustva, talenata, sposobnosti i iskustva
- Negujemo atmosferu poverenja i otvorenosti
- Nastojimo da obezbedimo radno mesto bez uznemiravanja
- Prijavimo incidente, zabrinutosti ili opravdanu sumnju na diskriminaciju ili uznemiravanje
- Sprečimo odmazdu protiv bilo koga ko je iz dobre namere nešto prijavio

Ukupan broj radno angažovanih*	2021.		2022.**	
	muškarci	žene	muškarci	žene
Apatin	205	111	183	104
Beograd	81	43	72	39
Čačak	26	1	31	1
Indija	27		23	
Kruševac	13	1	6	1
Kula	16		23	
Mladenovac	26	2	27	2
Niš	30	1	27	1
Novi Sad	47	4	47	4
Šabac	8		8	
Valjevo	7		7	0
Zemun	13	6	14	4
Ukupno	499	169	468	156
Ukupan broj radno angažovanih	668		624	

*Radno angažovani = zaposleni + drugi radnici koje kompanija ne zapošljava direktno, ali koji svoje poslove obavljaju za kompaniju i na lokalitetima kompanije (npr. zaposleni kod dobavljača kojima su povereni poslovi obezbeđenja, održavanja i sl.)

**Ne uključuje druge radnike

Procenat radno angažovanih prema polu	2021.	2022.
Muškarci	74,70%	75%
Žene	25,30%	25%

Starosna struktura zaposlenih	2021.	2022.
Ispod 30 godina	13,89%	13,62%
30–50 godina	67,83%	67,95%
iznad 50 godina	18,28%	18,43%

Fluktuacija zaposlenih	2021.		2022.**	
	muškarci	žene	muškarci	žene
Novozaposleni	38	15	43	8
Zaposleni koji su napustili kompaniju	36	8	52	12

Stopa fluktuacije u 2022. godini iznosila je 9,71%, a u 2021. 6,64%.

Pravo na porodijsko odsustvo	2021.	2022.
Broj zaposlenih koji su koristili pravo na porodijsko odsustvo*	4	3
Stopa povratka na posao posle porodijskog odsustva	100%	100%
Stopa zadržavanja na radnom mestu 12 meseci po povratku na posao	100%	100%

5.1.1. Beneficije za zaposlene

Oblast beneficija za zaposlene u nadležnosti je Odseka za nagrađivanje (Rewards) koji pripada Odeljenju ljudskih resursa. Rewards funkcija je regionalna funkcija u Molson Coors grupi a, u našoj zemlji ovom temom bavi se menadžer za nagrađivanje. Apatinska pivara koristi redovno istraživanje tržišta o benefitima na osnovu kojeg se prave analize i poređenje sa tržišnom situacijom, a takođe se uzimaju u obzir i informacije koje dobijamo od strane samih zaposlenih putem godišnje ankete.

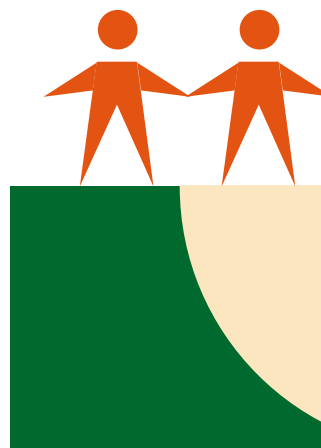
U Apatinskoj pivari sa sindikatom je zaključen kolektivni ugovor, koji obuhvata sve zaposlene i predviđa prava iznad onih koja su propisana Zakonom o radu i drugim relevantnim propisima.

Cilj naše nove benefit brošure je da sve benefite objedinimo na jednom mestu. Iz tog razloga smo kreirali YOU- benefit platformu. Posvećeni smo tome da osiguramo da platforma YOU nastavi da pruža podršku koja je usklađena sa potrebama zaposlenih. Uzimajući obzir da se naši zaposleni nalaze u različitim fazama života, koji podrazumevaju različite prioritete i potrebe, platforma je podeljena u tri celine: Tvoj wellbeing, Tvoja budućnost i finansije, i Tvoje voljene osobe.

Zaposlenima u Apatinskoj pivari obezbeđenje su sledeće beneficije:

- Osiguranje od posledice nesrećnog slučaja
- Broj dana godišnjeg odmora iznad zakonskog minimuma (od 5-10 dodatnih dana od zavisnosti ispunjenosti kriterijuma)

- Dodatni dani plaćenog odsustva po različitim osnovama (do 7 radnih dana u toku godine)
- Dva dodatna slobodna dana za roditelje čija deca prvi put kreću u vrtić (ne ulazi u gore definisanih 7 dana)
- Dodatni slobodni dan za roditelje čija deca kreću u prvi razred osnovne škole (ne ulazi u gore definisanih 7 dana)
- 5 dodatnih dana za rođenje deteta (ne ulazi u gore definisanih 7 dana)
- Iznos regresa koji je veći od zakonom definisanog iznosa
- % Minulog rada veći od zakonom definisanog %
- Iznos toplog obroka koji je veći od zakonom definisanog iznosa
- Novčana naknada za rođenje deteta

- Jubilarna nagrada
- Otpremnina pri odlasku u penziju veća od zakonom definisanog iznosa
- Novčana naknada za dugoročno bolovanje (preko 90 dana)
- Poklon za Dan Žena
- Novčana pomoć u slučaju utvrđenog invaliditeta
- Poklon paket za đake prvake
- Novogodišnji paketići i predstava za decu
- Poklon paket piva za rođendan zaposlenog
- Poklon paket piva za održane praznike/događaje
- Rad od kuće (za pozicije za koje je to primenljivo)
- Fleksibilno radno vreme (za pozicije za koje je to primenljivo)

- Program podrške zaposlenima (EAP usluga)
- Otpremnina u slučaju otkaza usled viška radne snage (veća u odnosu na zakon)

Svi zaposleni imaju životno osiguranje, a zaposlenima na neodređeno vreme, kao i zaposlenima koji su zaposleni na određeno vreme duže od 6 meseci, na raspolaganju je i dodatno privatno zdravstveno osiguranje.

5.1.2. Zadovoljstvo zaposlenih

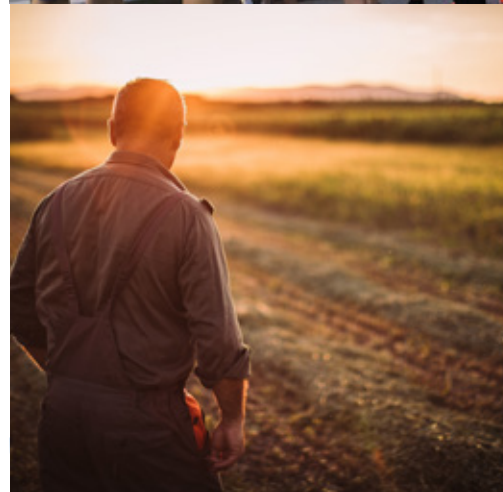
Sve inicijative koje sprovodimo u oblasti ljudskih resursa imaju istu krajnji cilj – zadovoljne zaposlene. Kompanija je uvela niz pogodnosti koje podržavaju roditeljstvo, kao i one koje se odnose na dobrovoljno zdravstveno i dodatno penziono osiguranje, ili dodatne slobodne dane u raznim važnim životnim prilikama.

Ponosni smo što smo već dve godine nosioci prestižnog i Family Friendly Enterprise (FFE) sertifikata, i to kao prva kompanija u Srbiji u sektoru robe široke potrošnje (FMCG sektor). Više slobodnih dana za zaposlene čija deca polaze u vrtić i prvi razred osnovne škole, širok koncept rada na daljinu, odsustva zbog vanrednih porodičnih razloga, podrška očevima u brizi o detetu ili majkama koje se vraćaju na posao nakon porodičnog, samo su neke od mera na kojima radimo.

U 2022. godini uveli smo i dva nova benefita – pogodnosti za nove tate i letnji petak. Naše kolege koje postanu tate mogu da iskoriste dodatnih 5 dana plaćenog odsustva, kako bi mogli da provedu više vremena sa svojom bebom i budu podrška bebinoj mami u najvažnijim trenucima. Ovu pogodnost zaposleni mogu iskoristiti u prva tri meseca od rođenja deteta, i to u kontinuitetu. Druga novouvedena mera, letnji petak, predstavlja mogućnost korišćenja letnjeg radnog vremena tzv. „Summer Hours“ zaključno sa 31.08.2022. godine, za zaposlene kojima uslovi radnog mesta i priroda posla to dozvoljavaju, da svoje radno vreme u petak završe 2 časa ranije, odnosno nakon 6 časova rada. Ovu pogodnost mogu koristiti zaposleni u sledećim sektorima: Generalni Sektor, Sektor Pravni poslovi i Korporativni odnosi, Sektor Finansije, Sektor Ljudski Resursi, Sektor

Nabavka, Sektor Marketing, Sektor za Izvršnost ka kupcima, Sektor Prodaja i Distribucija, kao i zaposleni koji rade u Sektoru Proizvodne Operacije i Logistika čiji rad se ne obavlja u smenama i zaposleni koji nisu obuhvaćeni Odlukom o preraspodeli radnog vremena za 2022. godinu.

U Apatinskoj pivari uspostavljen je i program podrške zaposlenima, koji ima omogućava da u svakom trenutku dobiju podršku u vezi sa emocionalnim, pravnim ili finansijskim pitanjima. Program koji sprovodi eksterni partner, korporacija ComPsych®, je strogo poverljiv, i poslodavcu se ne dostavljaju nikakve informacije o učešću zaposlenih u programu. Zaposlenima su na raspolaganju licencirani lokalni stručnjaci, a programu se može pristupiti putem besplatne telefonske linije, veb-sajta ili aplikacije.

5.1.3. Razvoj zaposlenih

Verujemo u karijerne mape, a ne isključivo u hijerarhijsko napredovanje jer svako ima drugačiji put, a korisno je imati i dubinu i širinu iskustva. Zbog toga nudimo fleksibilne mogućnosti za rast na temelju želja i sposobnosti naših zaposlenih. Svaki zaposleni ima svoj lični plan razvoja koji njegov linijski menadžer podržava kroz razvoj veština, izazovne zadatke, prilike za ulogu lidera i redovne povratne informacije.

Aktivnim ulaganjem u razvoj znanja, veština i kontinuiranim obukama, naši zaposleni stiču kvalifikacije koje odgovaraju međunarodnim standardima u svim segmentima poslovanja. Obuke se sprovode prema utvrđenom godišnjem planu, i obuhvataju nekoliko ključnih oblasti: globalne i liderske obuke, zakonom obavezne obuke i obuke iz oblasti etike i usklađenosti poslovanja, prodaja, nabavka, i obuke za ostale funkcije, koje uključuju marketing, finansije, pravne i korporativne poslove i ljudske resurse. Obuke se sprovode u tradicionalnom ili e-learning formatu, u zavisnosti od teme i ciljeva.

Naš First Choice centar za učenje je koncept koji se fokusira na realizaciju potencijala naših ljudi pomoću kreiranja, upravljanja, konsultovanja i pružanja globalnih rešenja za učenje koja utiču na poslovne rezultate. Korišćenjem First Choice Centra za učenje, menadžeri i zaposleni povezuju specifično učenje i razvojne aktivnosti koje im pomažu u tome da ubrzaju razvoj i direktno poboljšaju svoj učinak.

Postoje tri glavne komponente individualnog razvoja koje primenjujemo: kvalitetni individualni razgovori „1 na 1“, kreiranje i praćenje plana ličnog razvoja (PDP), i ostvarivanje vlastitog potencijala kroz neprekidno učenje.

Ponosni smo da kao deo međunarodne korporacije možemo našim zaposlenima da pružimo ne samo priliku za promenu odgovornosti unutar zemlje, već i međunarodne angažmane. Veliki broj zaposlenih ima priliku da učestvuje na nekom međunarodnom projektu ili projektu u kome združeno učestvuje više funkcija kompanije.

Tokom 2022. godine realizovano je ukupno 5.729 sati obuke.

Prosečan broj sati obuke prema polu	2021.	2022.	2021.	2022.**
	muškarci	žene	muškarci	žene
	2,9	4,4	6	7,2

Prosečan broj sati obuke prema kategoriji zaposlenih	2022.	
	rukovodioci	nerukovodioci
	9,8	5,7

5.2. Zajednica

Kao odgovorna kompanija, duboko ukorenjena u lokalnoj zajednici, tražimo načine da doprinesemo njenom razvoju, kroz podršku lokalnim i nacionalnim humanitarnim organizacijama, donacije proizvoda i volontiranje zaposlenih.

Ulaganja u lokalnu zajednicu su u nadležnosti sektora za pravne i korporativne poslove Apatinske pivare. Naš pristup podrazumeva da radimo partnerski sa državnim institucijama, nevladinim i drugim lokalnim organizacijama. Još jedan oblik ulaganja u lokalnu zajednicu su sponzorstva lokalnim sportskim klubovima, i organizacija humanitarnih koncerata i događaja, za koje je zadužen sektor marketinga. Na taj način podržavamo promovisanje i opstanak ne samo sportskih i neafirmisanih klubova, već i rad lokalnih udruženja, malih i srednjih preduzeća, preduzetnika koji žive i rade u zajednici u kojoj poslujemo.

Investiramo u infrastrukturu, mlade, ekologiju, u skladu sa identifikovanim potrebama lokalne zajednice. Svi naši projekti takođe su usklađeni i sa globalnim ciljevima kompanije Molson Coors za ovu oblast. Interne politike i smernice koje regulišu ovu oblast su: Kodeks poslovnog ponašanja, Smernice kompanije Molson Coors za donacije i sponzorstva, Smernice kompanije Molson Coors za poklone i reprezentaciju, Globalne smernice protiv mita i korupcije. Takođe, sve naše aktivnosti usklađene su sa

domaćom pravnom regulativom – Zakonom donacijama i humanitarnoj pomoći i Zakonom o oglašavanju Republike Srbije.

Sprovedeni projekti evaluiraju se na osnovu kvantitativnih i kvalitativnih indikatora (npr. kilogrami sakupljenog ambalažnog otpada, procenat povećanja sakupljenog ambalažnog otpada u odnosu na prethodnu godinu i slično), koje kompanija prikuplja ili koje dobija od partnera na projektu. Rezultati se predstavljaju na mesečnim i kvartalnim sastancima sektora za pravne i korporativne poslove na nivou EMEA APAC divizije kompanije Molson Coors, i uzimaju u obzir prilikom planiranja budućih aktivnosti.

Ukoliko dođe do nezadovoljstva korisnika donacije, korisnik ima mogućnost da uputi dopis-žalbu elektronskim putem, putem pošte ili putem info linije za potrošače. Takođe, na globalnom sajtu Molson Coors postoji e-mail adresa za žalbe. Postupanje i odluka po žalbi donosi se na nivou regiona (EMEA APAC divizija kompanije Molson Coors). U dosadašnjem poslovanju Apatinske pivare nije bilo slučajeva žalbi po ovom osnovu.

Kroz sportske aktivnosti i učešće zaposlenih, pivara je tradicionalno podržala je BELhospice humanitarne aktivnosti učešćem na 35. Beogradskom maratonu, Belhospice turniru u basketu i fudbalu, tradicionalnom humanitarnom turniru u tenisu BELhospice OPEN 2022, kao i osmomartovskom turniru u kuglanju. Zajedno sa ostalim kompanijama, ukupno je prikupljeno oko 60.000 evra za palijativno zbrinjavanje najteže obolelih pacijenata od raka i pomoći njihovim porodicama u daljem lečenju i to u okviru samo ovih manifestacija. Zaposleni se uvek rado odazivaju ovakvim manifestacijama koje ih dodatno zbliže u humanoj misiji.

Uoči Nove godine sakupljeno je i donirano skoro dve tone čepova “Udruženju čep za hendikep”, čime su obezbeđena dodatna sredstva za kupovinu ortopedskih pomagala. Svojim aktivnim učešćem u ovoj poznatoj kampanji, Jelen pivo i Apatinska pivara već osam godina pružaju podršku osobama sa invaliditetom. „Izuzetno sam ponosan što, i u ovom vremenu globalne pandemije, uz pomoć brojnih partnera imamo mogućnost da život učinimo lepšim i lakšim svima kojima je to potrebno. Srećni smo što partnerstvo sa Apatinskom pivarom traje gotovo

jednu deceniju, i verujem da ćemo i u predstojećem periodu obarati rekorde kada je reč o sakupljanju čepova, kažu u Udruženju.

Na Svetski dan zaštite životne sredine, zaposleni u Apatinskoj pivari, simbolično su se dovezli biciklima do muzeja Savremene umetnosti na Ušću, gde su posadili raskošna stable kanadskog javora koji će, svojom prepoznatljivom bakarno crvenom bojom ulepšati šetalište kod Ušća. Apatinska pivara je uz Privrednu komoru Srbije, podršku organizacije “Posadi svoj hlad” i drugih odgovornih kompanija upotpunila poruku koju prenosimo u cilju održavanja zdrave životne sredine i smanjenja emisija CO2.

Indeks ključnih informacija i pokazatelja

Izjava o korišćenju standarda

Apatinska pivara izvestila je o informacijama navedenim u GRI indeksu za period 01.01.2022. – 31.12.2022. uz korišćenje (with reference) GRI Standarda. Ciklus izveštavanja: jednogodišnji

Korišćeni GRI 1

GRI 1: Foundation 2021

Kontakt osoba za pitanja u vezi sa izveštajem

Slobodanka Cucić, Corporate Affairs Manager
slobodanka.cucic@molsoncoors.com

Datum objavljivanja izveštaja

07.07.2023.

GRI STANDARD	STAVKA	STRANA
GRI 2: General Disclosures 2021	2-1 OSNOVNI PODACI O KOMPANIJU	4-5
GRI 2: General Disclosures 2021	2-3 PERIOD I DINAMIKA IZVEŠTAVANJA, KONTAKT OSOBA U VEZI SA IZVEŠTAJEM	46
GRI 2: General Disclosures 2021	2-6 AKTIVNOSTI, LANAC VREDNOSTI I DRUGI POSLOVNI ODNOSI	4-5, 12
GRI 2: General Disclosures 2021	2-7 ZAPOSLENI	41
GRI 2: General Disclosures 2021	2-8 DRUGI RADNICI	41
GRI 2: General Disclosures 2021	2-9 STRUKTURA I SASTAV ORGANA UPRAVLJANJA	12
GRI 2: General Disclosures 2021	2-10 IMENOVANJE I IZBOR NAJVIŠEG UPRAVLJAČKOG TELA	12
GRI 2: General Disclosures 2021	2-11 PREDSEDAVAJUĆI NAJVIŠEG UPRAVLJAČKOG TELA	12
GRI 2: General Disclosures 2021	2-12 ULOGA NAJVIŠEG UPRAVLJAČKOG TELA U NADZORU NAD UPRAVLJANJEM UTICAJIMA	16
GRI 2: General Disclosures 2021	2-13 DELEGIRANJE ODGOVORNOSTI ZA UPRAVLJANJE UTICAJIMA	16
GRI 2: General Disclosures 2021	2-14 ULOGA NAJVIŠEG UPRAVLJAČKOG TELA U IZVEŠTAVANJU O ODRŽIVOSTI	16

GRI 2: General Disclosures 2021	2-15 SUKOB INTERESA	13
GRI 2: General Disclosures 2021	2-18 EVALUACIJA UČINKA NAJVIŠEG UPRAVLJAČKOG TELA	12
GRI 2: General Disclosures 2021	2-19 POLITIKA NAKNADA	12
GRI 2: General Disclosures 2021	2-20 PROCES ZA ODREĐIVANJE NAKNADA	12
GRI 2: General Disclosures 2021	2-22 IZJAVA O STRATEGIJI ODRŽIVOG RAZVOJA	3, 15-16
GRI 2: General Disclosures 2021	2-23 USVOJENE POLITIKE – POSLOVNA ETIKA I LJUDSKA PRAVA	12
GRI 2: General Disclosures 2021	2-24 SPROVOĐENJE USVOJENIH POLITIKA	12-13
GRI 2: General Disclosures 2021	2-26 MEHANIZMI ZA SAVETOVANJE I POKRETANJE PITANJA PRIMENE	12-13
GRI 2: General Disclosures 2021	2-27 USKLAĐENOST SA ZAKONIMA I PROPISIMA	13
GRI 2: General Disclosures 2021	2-28 ČLANSTVO U UDRUŽENJIMA	14
GRI 2: General Disclosures 2021	2-30 KOLEKTIVNI UGOVOR	42
GRI 201: Economic Performance 2016	201-1 DIREKTA GENERISANA I DISTRIBUIRANA EKONOMSKA VREDNOST	6
GRI 204: Procurement Practices 2016	204-1 UDEO POTROŠNJE NA LOKALNE DOBAVLJAČE NA ZNAČAJNIM LOKALITETIMA POSLOVANJA	21
GRI 205: Anti-corruption 2016	205-1 PROCENAT I UKUPAN BROJ POSLOVNIH JEDINICA PODVRGнутиH ANALIZI RIZIKA OD KORUPCIJE	14
GRI 205: Anti-corruption 2016	205-2 KOMUNIKACIJA I OBUKE O ANTIKORUPCIJSKIM PROCEDURAMA I POLITIKAMA	13
GRI 205: Anti-corruption 2016	205-3 POTVRĐENI SLUČAJEVI KORUPCIJE I PREDUZETE MERE	14
GRI 206: Anti-competitive Behavior 2016	206-1 PRAVNI POSTUPCI POKRENUTI ZBOG PONAŠANJA U SUPROTNOSTI SA NAČELOM SLOBODNE TRŽIŠNE KONKURENCIJE, TRUSTOVSKIH I MONOPOLISTIČKIH PRAKSI	14

GRI 301: Materials 2016	301-1 UPOTREBLJENI MATERIJALI PREMA TEŽINI ILI ZAPREMINI	23	GRI 401: Employment 2016	401-1 UKUPAN BROJ NOVOZAPOSLENIH I FLUKTUACIJA ZAPOSLJENIH	41
GRI 301: Materials 2016	301-3 PREUZETI PROIZVODI I NJIHOVI AMBALAŽNI MATERIJALI	28	GRI 401: Employment 2016	401-2 BENEFICIJE OSIGURANE ZAPOSLJENIMA SA PUNIM RADNIM VREMENOM	42-43
GRI 302: Energy 2016	302-1 POTROŠNJA ENERGIJE UNUTAR KOMPANIJE	26	GRI 401: Employment 2016	401-3 PORODILJSKO ODSUSTVO	41
GRI 302: Energy 2016	302-3 ENERGETSKI INTENZITET	26	GRI 403: Occupational Health and Safety 2018	403-1 SISTEM UPRAVLJANJA BEZBEDNOŠĆU I ZDRAVLJEM NA RADU	37-38
GRI 302: Energy 2016	302-4 SMANJENJE POTROŠNJE ENERGIJE	27	GRI 403: Occupational Health and Safety 2018	403-2 IDENTIFIKACIJA, PROCENA I ISTRAGA RIZIKA	37-38
GRI 302: Energy 2016	302-5 SMANJENJE U ENERGETSKIM ZAHTEVIMA PROIZVODA I USLUGA	27	GRI 403: Occupational Health and Safety 2018	403-4 UČEŠĆE, SAVETOVANJE I KOMUNIKACIJA SA ZAPOSLJENIMA U VEZI SA BEZBEDNOŠĆU I ZDRAVLJEM NA RADU	37-38
GRI 303: Water and effluents	303-3 CRPLJENJE VODE	25	GRI 403: Occupational Health and Safety 2018	403-5 OBUKE O ZDRAVLJU I BEZBEDNOSTI NA RADU	38
GRI 303: Water and effluents	303-4 ISPUŠTANJE VODE	25	GRI 403: Occupational Health and Safety 2018	403-9 POVREDE NA RADU	39
GRI 303: Water and effluents	303-5 POTROŠNJA VODE	25	GRI 404: Training and Education 2016	404-1 PROSEČAN BROJ SATI OBUKE PO ZAPOSLJENOM	44
GRI 304: Biodiversity 2016	304-2 ZNAČAJNI UTICAJI DELATNOSTI, PROIZVODA I USLUGA NA BIODIVERZITET	24	GRI 405: Diversity and Equal Opportunity 2016	405-1 SASTAV UPRAVLJAČKIH TELA I STRUKTURA ZAPOSLJENIH	12, 41
GRI 306: Waste 2020	306-1 GENERISANJE OTPADA I ZNAČAJNI UTICAJI U VEZI SA OTPADOM	28-29	GRI 414: Supplier Social Assessment 2016	414-1 NOVI DOBAVLJAČI PODVRGNUTI ANALITIČKOM PREGLEDU U VEZI SA DRUŠTVENIM UTICAJIMA	22
GRI 306: Waste 2020	306-2 UPRAVLJANJE ZNAČAJNIM UTICAJIMA U VEZI SA OTPADOM	28-29	GRI 416: Customer Health and Safety 2016	416-1 PROCENA ZDRAVSTVENIH I BEZBEDNOSNIH UTICAJA KATEGORIJA PROIZVODA I USLUGA	18
GRI 306: Waste 2020	306-3 GENERISANI OTPAD	30-31	GRI 416: Customer Health and Safety 2016	416-2 SLUČAJEVI NEPRIDRŽAVANJA U VEZI SA ZDRAVSTVENIM I BEZBEDNOSNIM UTICAJIMA PROIZVODA I USLUGA	18
GRI 306: Waste 2020	306-4 OTPAD PREUSMEREN OD ODLAGANJA	33-34	GRI 417: Marketing and Labeling 2016	417-1 ZAHTEVI U VEZI SA PRUŽANJEM INFORMACIJA I OZNAČAVANJEM PROIZVODA I USLUGA	19
GRI 306: Waste 2020	306-5 OTPAD USMEREN NA ODLAGANJE	35	GRI 417: Marketing and Labeling 2016	417-2 SLUČAJEVI NEPRIDRŽAVANJA PROPISA U VEZI SA PRUŽANJEM INFORMACIJA I OZNAČAVANJEM PROIZVODA I USLUGA	19
GRI 308: Supplier Environmental Assessment 2016	308-1 PROCENAT NOVIH DOBAVLJAČA KOJI SU PODVRGNUTI ANALITIČKOM PREGLEDU PREMA KRITERIJUMIMA VEZANIM ZA UTICAJ NA ŽIVOTNU SREDINU	22			

A Molson Coors Beverage Company

